

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Central Library

Central University of Karnataka, Kalaburgi

Good Morning CUK !

»»» **News Headings**

Education

Science & Technology

Nutrition and Health

Business, Finance & Marketing

Economic News

Event and Celebration

Art & Architecture

Sports & Cultural

Editorial News

EDUCATION

'NEP is not treasure of knowledge'

Discussion held on formulating pro-people education policy

KALABURAGI, DHNS

An educational meet of All India Save Education Committee (AISEC) convened here at Kannada Bhavan on Sunday opined that the National Education Policy (NEP) advocates a graded system of learning and lacks the choice of subjects to acquire knowledge. It is not a treasure of knowledge but imposes unrelated things on students in the name of credits. Therefore, the hurriedly implemented policy should be unanimously opposed.

Resource persons, lecturers, teachers, educationists, students and activists who participated in the discussion on forming a people-friendly education policy stressed the importance of devising a secular and scientific education policy which will help all classes of people.

Confusion prevailed in the NEP and neither the students nor the principals were clear on selecting the subjects for their study. Prior to the implementation of the new policy, resources were not mobilised or training was imparted to the

AISEC vice-president V N Rajashekar speaks at a discussion in Kalaburagi on Sunday. DH PHOTO

teachers. The syllabus for degree courses was not supplied. Textbooks were not printed. Unable to cope with such a study, some students have dropped out of the colleges, said guest lecturer Nagaraj. Many others supported his views and shared their experiences.

A lecturer said, Farhatabad

has only an arts college. If a student opted for Physics as an optional subject as per the NEP, where should he get the study material and who should conduct classes on that subject?

AISEC State vice-president V N Rajasekhar said, the NEP lacks equity and quality education. It makes a distinction between rich and poor. It seems

to be aiming at legalising the degrees of those who dropped out of education.

Most of the students, parents, lecturers are burdened with the four-year degree course. They have been raising voice against this policy. But the government is not relenting, he said.

"The then Congress government which implemented the Education Policy in 1986 had stated that the government was not responsible for funding higher education. The students should pay and continue their studies. Now, the BJP government is indicating through its NEP that funding was not the responsibility of the government from pre-primary education itself. As an alternative, a pro-people education policy will be formulated and placed before a committee of educationists constituted by the State

government on January 10," he said.

The universities are not teaching knowledge under the new education policy but only the business knowledge is being taught without foresight. It is limited to technical life, said Gulbarga University professor Ramesh Landankar. The optional subjects in the degree courses lack proper correlation.

A science student can opt arts and commerce subjects along with science subjects. Learning things which are not related will not help intellectual development. When knowledge is not acquired, further studies cannot be taken up, he said.

AISIC State secretary Mahesh S G, district secretary Ramanna Ibrahimpur and convener R K Veerabhadrapa were present.

'Generalist MBAs will fade with time, specialist offerings will rise'

ON THE AGENDA. Arvind Sahay, MDI Gurgaon's new Director, on his plans to future-proof the B-school

Vinay Kamath

After a long career as an academic at IIM Ahmedabad, of which he's also an alumnus, Arvind Sahay took over recently as Director of Management Development Institute (MDI), Gurgaon, the third oldest B-school in the country.

In this e-mail interview, Sahay outlines his agenda for MDI. Excerpts from the interview:

MDI is the third oldest B-school in the country offering a two-year general management programme. What have been the high points in the journey?

MDI was the first to launch the one year MBA-equivalent in the late 1980s — predating ISB and IIM-A by more than a decade. It still is the only management institution in the country that has a PGDM programme in International Business where the entire cohort spends one year on-campus and one year at a partner school. Currently, the National Cybersecurity framework is being piloted out of MDI in collaboration with IIT-K and MHA.

As its new Director, what is your agenda for the B-school?

My agenda is to future-proof the B-school from three perspectives — technology, regulation and markets. With the NEP (National Education Policy) and HECI (Higher Education Commission of India), MDI could become a multidisciplinary university. Generative AI, blockchain, VR and other technologies are altering how value is created, deployed, articulated and made profits from. We need to be abreast of the change and deploy them in our courses. What the market and stakeholders (students, recruiters, government, society) want from us is also changing and we need to be ahead of the curve to meet their needs.

READYING FOR THE NEW AGE. MDI students on campus

What would MDI's key differentiators as a B-school be?

MDI has a very strong faculty base, some of the best students and a fantastic location, perhaps, the best in the country. It has a strong governance structure and supportive stakeholders. Resources are available to deploy for future growth. I hope that the following will be key differentiators for MDI.

Our graduates must be outstanding in adaptability, self-regulation and in the ability to lead. Skilful people management requires a deep knowledge and application of behavioural sciences — a combination of psychology, sociology, anthropology and neuroscience — that allows managers and leaders to build, maintain and deploy high performance teams. MDI has just signed an agreement to establish the MDI Brandscapes Lab to do research and consulting in the area of applications of behavioural science and neuroscience in business. The lab will enable scholarly research and will increase the level of engagement between MDI on one hand and government and business on the other.

The second key focus area would be tech savviness. New technologies such as generative AI, deep learning, blockchain, crypto, quantum computing and big data are fundamentally altering the nature of business processes; the

very nature of value creation and value management is changing and new efficiencies are being created. The goal for MDI would be to create more capabilities in the areas of AI/ML's applications and other emerging technologies on business. The idea is to build on existing teaching and research. For example, teaching and learning through gamification becomes an important alternative path going forward.

The third key focus area would be the creation of an innovation and implementation mindset. This requires the ability to think critically, to ask probing and relevant questions, to connect the seemingly unconnected events and action and to come up with working solutions that not only change the status quo but also anticipate and create the future. For many top management personnel, anticipating the future with greater certainty is a critical part of their job. Many large firms put a premium on this skill!

Putting these three together into a coherent unit would mean developing multiple T-skills, knowledge and application base. The vertical arms of the (multiple) T represent depth in 2-3 areas — first, in a behavioural science area, and second, in some technology and their applications area. The horizontal arm will represent the ability to connect different areas of business to solve problems in innovative ways and

Arvind Sahay, Director of MDI, Gurgaon

to anticipate the future — it should allow the development of domain expertise that is scalable and applicable to other areas on the back of the depth in the vertical arm of the T.

Does management education and its delivery in the present form need a re-look post the pandemic? Will we see more hybrid models emerging?

The fundamentals will remain the same, but hybrid models will emerge. The generalist MBA that most top B-schools have focused on will fade with time. This is already happening in the US, where even schools like Harvard and Stanford are seeing declining enrolments in their MBA programme. Specialist programmes that have more direct applicability and job value will start becoming more common.

MDI has couple of the world's top ratings for B-schools: AACSB and AMBA. What role do these accreditations play in influencing student selection of B-schools?

Accreditations are helpful in improving internal processes, attracting staff and faculty, and to some extent in student selection of a B-school. But the primary motivation for a student to select a B-school remains the job prospects, the quality of learning, faculty, and the nature of the course. PGDM-IB students at MDI for example, are very clear that they want the international exposure that only this programme can provide in India, as a full-time programme, at a reasonable cost.

Emerging trends in management education

Pratik Modi
Satyendra Pandey

The landscape of management education has undergone significant transformations in the last three years, more than what it had seen in the past couple of decades. The paradigm shift began with the surge in online education triggered by the Covid-19 pandemic. This was closely followed by another watershed moment with the emergence of ChatGPT—an AI breakthrough. The fusion of these two shifts has not only revolutionised education but also significantly impacted management education, rendering it expansive, adaptable and open to a diverse array of experiments.

NEW TOOLS

With the advent of AI, management education in 2024 will see a lot of challenges with prompt engineering becoming a norm and a natural skill for students taking exams. To cut down on the dependence on AI, management education will see efforts into making examinations immune to AI usage.

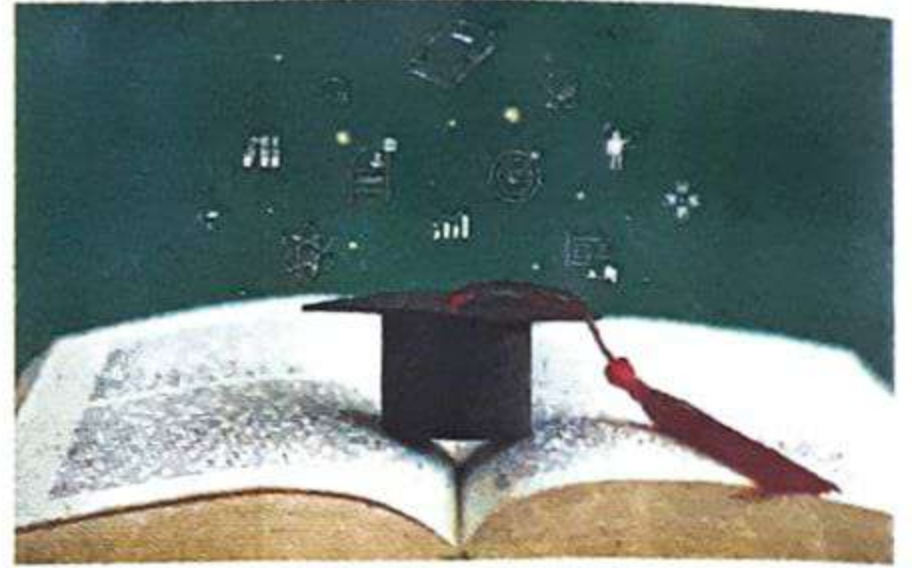
This shift necessitates a transition from conventional examinations to what might be termed “AI-mination.” The objective is to restrict AI applications in evaluating student’s learning outcomes. This shift will entail a return to proven, old-school methods such as in-class pen-and-paper tests, *viva-voces* and role plays and simulations, which may limit the impact of AI, thereby facilitating authentic measurement of students’ learning effects.

To tackle the prevalent “I don’t have time to read” syndrome, educators will start adapting their strategies to accommodate varied learning preferences. This involves crafting concise, multimedia-rich content to suit the accelerated learning pace.

Audiobooks, for instance, transform lengthy texts into narrated versions, making it perfect for on-the-go consumption. Embedding bite-sized cases into the curriculum allows for a focused exploration of managerial challenges and solutions while encouraging critical thinking and decision making in succinct yet impactful doses.

GREEN SKILLS

According to the UN Framework Convention on Climate Change, green skills refer to a holistic blend of technical knowledge,

expertise and an intrinsic ability to deploy eco-conscious technologies and practices within professional domains. These competencies are crucial for steering environmentally sustainable decision-making in both professional and personal spheres. Positioned at the forefront of the ecological transition, the youth can wield these green competencies to champion sustainable initiatives for a greener future.

Business leaders around the globe have started recognising green skills as the cornerstone of transformative change. This places a crucial mandate on business schools to adapt swiftly to nurture a new breed of leaders equipped with green skills — individuals who can seamlessly intertwine business acumen with a deep-seated commitment to sustainability.

Management education will be seeking greater policy coordination, social dialogue and collaboration with a varied set of stakeholders to develop green skills among the graduates.

PHYGITAL TO STAY

Even as the pandemic is long gone, the enduring presence of phygital learning, a blend of physical and digital learning — synonymous with adaptability and versatility — has firmly cemented its position. Within executive education and refresher learning, it allows learners to engage in remote learning while facilitating in-person collaboration during intensive sessions or workshops.

As these trends converge, they are sculpting a new paradigm in management education — one that is dynamic, inclusive and attuned to the changing global landscape. It is imperative for educators, institutions and students to embrace these changes, to actively participate in shaping a progressive and sustainable future for business leadership.

Modi is Dean, School of Management, BML Munjal University, and Pandey is Associate Professor, Institute of Rural Management Anand

ISRO's first mission of 2024, XPoSat, all set for launch today

PURAN CHOUDHARY @ Bengaluru

AFTER a successful 2023, 2024, too, seems to be an exciting one for the Indian Space Research Organisation (ISRO) as it gears up for its next launch to study black holes and neutron stars on the first day of 2024. The countdown for XPoSat (X-ray Polarimeter Satellite) began on Sunday, December 31, 2023.

XPoSat is India's first dedicated polarimetry mission to study various dynamics of bright astronomical X-ray sources in extreme conditions. The spacecraft will carry two scientific payloads in a low Earth orbit.

"The launch of the XPoSat is

set for January 1, 2024, at 09:10 hrs. IST from the first launchpad, SDSC-SHAR, Sriharikota," announced ISRO on Sunday. The

Objectives of the Mission

1 Measure polarisation of X-rays in the energy band 8-30keV emanating from about 50 potential cosmic sources

2 To carry out long-term spectral and temporal studies of cosmic X-ray sources

3 To carry out polarisation and spectroscopic measurements of X-ray emissions from cosmic sources in the common energy band

mission will take flight on the trusted shoulders of the Polar Satellite Launch Vehicle (PSLV). This will be PSLV's 60th flight.

This mission will make India the second country in the world to launch an advanced astronomy observatory to study these celestial happenings. The first one was by NASA in 2021 called Imaging X-ray Polarimetry Explorer or IXPE.

The completely home-grown satellite lives up to ISRO's image of launching missions at a minimal cost. According to sources, XPoSat was developed at a cost of Rs 250 crore and is expected to be in space for about five years.

The primary payload POLIX (Polarimeter Instrument in X-rays) developed by Raman Research Institute (RRI) in Bengaluru will measure the polarimetry parameters, degree

and angle of polarisation in medium X-ray energy range of 8-30 keV photons of astronomical origin. The XSPECT (X-ray Spectroscopy and Timing) payload made by the Space Astronomy Group of URSC will give spectroscopic information in the energy range of 0.8-15 keV, noted the space agency.

Despite a plethora of information on black holes, the exact nature of the emissions is still unknown. Through XPoSat, scientists can analyse the degree of polarization and the angle of polarization of these emissions from astronomical sources. "The polarimetric observations along with spectroscopic measurements are expected to break

the degeneracy of various theoretical models. This would be the major direction of research from XPoSat by the Indian science community," explained ISRO in a statement.

Another POEM in space

The PSLV Orbital Experimental Module-3 (POEM-3) experiment will be executed meeting the objective of 10 identified payloads, supplied by ISRO and IN-SPACE. Usually, the fourth stage of the PSLV is left to burn in space and create space debris. However, with POEM several experiments will be conducted on space technologies.

After the injection of XPoSat at 650km, the fourth stage (PS4)

will be lowered to 350 km, by re-starting it twice. The left-out propellant in the PS4 will be disposed of through the main engines as a precursor to enabling the safety of the PS4 stage in atmosphere reentry experiments planned in future. The Oxidiser will be let out first followed by fuel in a predetermined sequence of operations. The existing scheme of spent stage passivation by venting the tank pressure will also be active. Post passivation of PS4, the control of the stage is transferred to POEM avionics," ISRO added.

The launch can be viewed live on ISRO's YouTube and Facebook handles from 8:40 am on January 1.

Most Important Topics For

Science & Technology

UPSC Prelims & Mains

EU's AI Act and the Brussels effect

SHAPING THE FUTURE. The world's first comprehensive law on AI is here to set a new global standard for AI governance

Deborshi Barat

Pursuant to 'trilogue' negotiations among major institutions of the EU, a high-level political agreement on a proposed regulation for artificial intelligence (AI) arrived in Brussels a few weeks ago, the text of which is currently undergoing technical fine-tuning. This —AI Act—is the world's first comprehensive law on AI.

According to the current draft, the AI Act should apply two years after its entry into force, likely from the second quarter of 2026.

The broad focus of the new law is a risk-based approach, based on an AI system's capacity to cause harm. Compared with the initial legislative proposal, additional elements of the current agreement include rules on high-impact general-purpose AI models that can cause systemic risk in the future, as well as on high-risk AI systems.

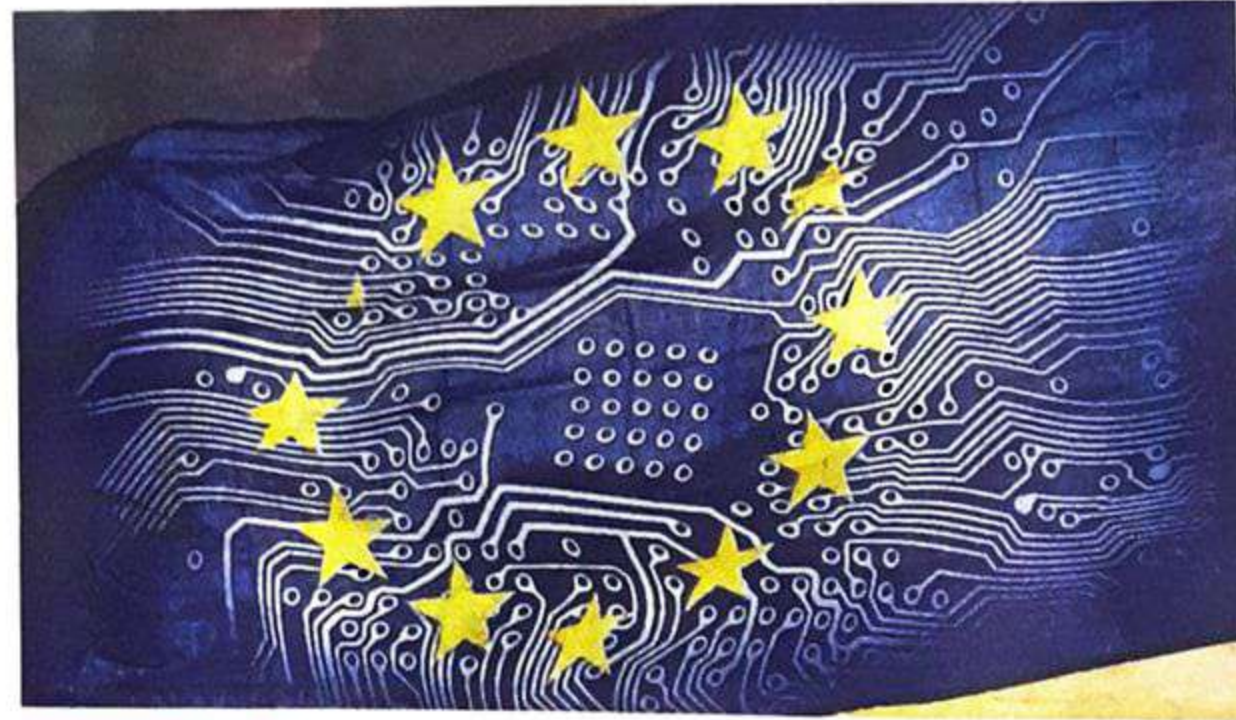
Once formally adopted and pub-

lished in the EU's official journal, the AI Act may set a global standard for AI regulation in other jurisdictions, just like the EU's General Data Protection Regulation (GDPR) did (with personal information).

EXTRA-TERRITORIAL SCOPE

Similar to the GDPR, an important effect of the AI Act will be its extra-territorial scope, which will impose obligations on non-EU businesses. Accordingly, this new law may perpetuate the 'Brussels effect', a term coined to describe the EU's unilateral power to regulate global markets.

For instance, irrespective of their place of establishment, the AI Act will apply to both providers and deployers of in-scope AI systems that are used, or which produce an effect, in the EU. In other words, AI developers or users based in other countries (for example, India) may need to comply with the rules of the AI Act if the output of their AI system: (1) is used in the EU, or (2) creates an impact that occurs within

BEYOND GDPR. The new law can impose obligations on non-EU businesses

the EU. For example, if an Indian company develops a platform which deploys AI to make decisions about applications for financial products that are offered by, and/or to, EU entities—such as credit scoring applications which may be categorised as 'high risk'—the AI Act will apply even if the Indian company does not have an established presence in the EU. As a result, non-EU producers/

developers/providers of AI systems will need to account for compliance risks, especially in light of the high penalties involved—much like in the GDPR regime.

However, companies may also be able to leverage certain aspects of their GDPR compliance programs. For instance, policies and processes for managing personal information could provide a foundation for re-

sponsible data use while developing or deploying AI systems. Further, in-built checks and controls, including those related to cybersecurity and data breaches, could help minimise the risks that the AI Act aims to address.

Maintaining records of data processing activities under the GDPR—including for purpose controls and consent management—could provide valuable audit trails to demonstrate the measures adopted on AI governance. Such records may also prove useful when it comes to ensuring that rights related to intellectual property and personal data use are appropriately addressed.

Going forward, it will become important to navigate the development, deployment and commercialisation of AI technology, including the collection and use of training data, collaboration agreements for the development of AI systems and contracts related to the commercialisation.

The author is a lawyer with S&R Associates, a law firm

ISRO to start 2024 with a bang with launch of XPoSAT today

T E Raja Simhan
Chennai

The Indian Space Research Organisation (ISRO) will commence the year 2024 with the launch of the XPoSAT (X-ray Polarimeter Satellite) on the first day of the year.

This will be done after a successful 2023 when the research organisation created history with the successful launch of Chandrayaan-3 followed by the first solar mission - Aditya-L1.

On microblogging site X, ISRO confirmed that the launch of the XPoSAT is scheduled on January 1, 2024, at 09:10 am from the first launch pad, SDSC-SHAR, Sriharikota.

ISRO's PSLV-C58 Mission will launch XPoSAT into an eastward low inclination orbit. After injection of the

satellite, the PS4 stage will be re-started twice to reduce the orbit into a 350 km circular orbit to maintain a three-axis stabilised mode for Orbital Platform (OP) experiments. The PSLV Orbital Experimental Module-3 experiment will be executed meeting the objective of 10 identified payloads, supplied by ISRO and IN-SPACE.

FIRST FROM ISRO

XPoSAT is the first dedicated satellite from ISRO to carry out research in space-based

polarisation measurements of X-ray emission from celestial sources. The satellite configuration is modified from the MIS-2 bus platform. The configuration of the main-frame systems is derived based on the heritage of Indian Remote Sensing satellites. It carries two payloads - POLIX (Polarimeter Instrument in X-rays) and XSPECT (X-ray Spectroscopy and Timing). The POLIX is realised by Raman Research Institute, Bengaluru and XSPECT is by Space Astronomy Group of UR Satellite Centre, Bengaluru, said ISRO.

The objective of the mission is to measure the polarisation of X-rays in the energy band 8-30 keV emanating from about 50 potential cosmic sources through Thomson Scattering by POLIX payload. The mission will carry

out long-term spectral and temporal studies of cosmic X-ray sources in the energy band 0.8 - 15 keV by XPECT payload. It will also carry out polarisation and spectroscopic measurements of X-ray emissions from cosmic sources by POLIX and XSPECT payloads respectively in the common energy band, said ISRO.

SCIENTIFIC GOALS

The mission's scientific goals are to study the distribution of magnetic field, geometric anisotropies, alignment about the line of sight and nature of accelerator in galactic cosmic X-ray sources by measuring the degree of polarisation and its angle. It will undertake a detailed understanding of galactic black hole binary sources and study and confirm whether the production of X-rays is either

from the polar cap of a neutron star or the outer cap of a pulsar magnetosphere.

The launch is also significant as it will be the 60th launch using ISRO's workhorse - Polar Satellite Launch Vehicle. It will be the fourth launch using the PSLV-DL variant - the Dual Launch is equipped with two solid-on boosters with 12 tonne propellant load on them. The PSLV, the third generation launch vehicle of India, was the first Indian launch vehicle to be equipped with liquid stages. After its first successful launch in October 1994, the PSLV emerged as a reliable and versatile workhorse launch vehicle of India.

Besides, the vehicle successfully launched two spacecraft Chandrayaan-1 in 2008 and Mars Orbiter Spacecraft in 2013 that later travelled to Moon and Mars respectively.

2024ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಗ್ರಹಣಗಳೇ ಇಲ್ಲ!

■ ವಿಕ ಸುದ್ದಿಲೋಕ ಉಡುಪಿ

ಪ್ರತಿ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸೂರ್ಯ ಹಾಗೂ ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ 2024ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಗ್ರಹಣಗಳು ಗೋಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

2024ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ ಸಂಭವಿಸಲಿವೆ. ಈ ಮೂರೂ ಗ್ರಹಣಗಳು ಅಮೆರಿಕನ್‌ರಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತವೆ.

2024ರ ಏ.8ಕ್ಕೆ ಖಗ್ರಾಸ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ, ಅ.2ಕ್ಕೆ ಕಂಕಣ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಹಾಗೂ ಸೆ.17ಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಶ್ವ ಚಂದ್ರಗ್ರಹಣ ಸಂಭವಿಸಲಿದ್ದು, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಮೆರಿಕ ಹಾಗೂ ಆಸುಪಾಸು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸಲಿವೆ.

4 ಸೂಪರ್ ಮೂನ್‌ಗಳು: 2024ರಲ್ಲಿ ಅ.19, ಸೆ.18, ಅ.17 ಹಾಗೂ ನ.15ರಂದು 4 ಸೂಪರ್ ಮೂನ್‌ಗಳಿರಲಿವೆ. 28 ದಿನಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ದೀರ್ಘ ವೃತ್ತಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವ ಚಂದ್ರ ಒಮ್ಮೆ ಎಪೋಜಿ (ಸಮೀಪದ ದೂರ) ಬರುವುದಿದೆ. ಆದಿನ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಯಾದರೆ ಚಂದ್ರ ಮಾಮೂಲಿಗಿಂತ ಸುಮಾರು 14 ಅಂಶ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶೇ.24ರಷ್ಟು ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಪ್ರಭೆ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ಸೂಪರ್ ಮೂನ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ಸರಾಸರಿ

ಏ.8ರಂದು ಸಂಭವಿಸುವ ಖಗ್ರಾಸ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ಹಾದಿ.

ದೂರ ಸುಮಾರು 3,84,400 ಕಿ.ಮೀ. ಗಳು. ಆದರೆ ಈ ಸೂಪರ್ ಮೂನ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಸುಮಾರು 3,56,000 ಕಿ. ಮೀ. ಆಸುಪಾಸು ಬರುವುದಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 28 ಸಾವಿರ ಕಿ.ಮೀ. ಭೂಮಿಗೆ ಚಂದ್ರ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸೂಪರ್ ಮೂನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಭೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಣಲಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಅ.19ರಂದು ಚಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯ ನಡುವಿನ ದೂರ 3,61,970 ಕಿ.ಮೀ., ಸೆ.18ರಂದು 3,57,486 ಕಿ.ಮೀ., ಅ.17ರಂದು 3,57,364 ಕಿ. ಮೀ. ಹಾಗೂ ನ.15ರಂದು 3,61,867 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಾಗಿರಲಿವೆ ಎಂದು ಉಡುಪಿಯ ಖಗೋಳ ತಜ್ಞ ಡಾ. ಎ.ಪಿ. ಭಟ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

2024ರ ಮೊದಲ ಇಸ್ರೋ ಉಪಗ್ರಹ ಇಂದು ನಭಕ್ಕೆ

ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟ: ಕಪ್ಪುಕುಳಿಗಳು, ಆಕಾಶಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ಇಸ್ರೋ) ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಮೊದಲ ದಿನವಾದ ಸೋಮವಾರ ಉಪಗ್ರಹವೊಂದನ್ನು ಉಡ್ಡಯನ

ಮಾಡಲಿದೆ. ಇದು 2024ರ ಇಸ್ರೋದ ಮೊದಲ ಉಪಗ್ರಹ ಉಡ್ಡಯನವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಇಸ್ರೋ ಉಪಗ್ರಹವೊಂದನ್ನು ಹಾರಿಬಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೂಡಾ ಇದೇ ಮೊದಲು ಎಂಬುದು ವಿಶೇಷ.

ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸ್ಯಾಟ್ ಹೊತ್ತು ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ - ಸಿ58 ರಾಕೆಟ್ ಸೋಮವಾರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9.10ಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಹರಿಕೋಟದಿಂದ ಗಗನಕ್ಕೆ ಚಿಮ್ಮಲಿದೆ. ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸ್ಯಾಟ್ ಜತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 10 ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೂಡಾ ರಾಕೆಟ್ ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಲಿದೆ. ಉಡ್ಡಯನದ 21 ನಿಮಿಷಗಳ ಬಳಿಕ ರಾಕೆಟ್, 650 ಕಿ.ಮೀ ಎತ್ತರದ ಕೆಳಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೋಸ್ಯಾಟ್ ಉಪಗ್ರಹವನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲಿದ್ದು, ಬಳಿಕ ಉಳಿದ 10 ಉಪಗ್ರಹಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಿದೆ.

Fully Editable Text

Free Fonts Used

HEALTH

Active Covid caseload hits 1,000 in state

ENS @Bengaluru

The total Covid active cases in the state touched 1,000 on Sunday. Bengaluru Urban topped the list with 517 cases, followed by Mysuru 83 and Mandya 42. Of the total active cases, 943 are in home isolation. The state also reported 229 new positive cases, but no deaths. The Health Department carried out 3,527 tests across the state of which 2,972 were RTPCR and 555 RAT. The positivity rate was 6.49 per cent.

Since December 15, the state has sent 247 samples for Whole Genomic Sequencing and the results of 60 have arrived till now. Of the 60, 34 were identified with the new variant JN.1. Also since December 15, the state witnessed 13 deaths in total of which three positive patients were infected with the new variant JN.1. The Health Department is awaiting the reports of the remaining samples.

QUICK FIX

LEMON CORIANDER SOUP

Contributed by **Uma Sridharan**, Chennai

INGREDIENTS

- **Coriander:** 1 cup, finely chopped
- **Ginger:** 1 tbsp, finely chopped
- **Garlic:** 1 tbsp, finely chopped
- **Butter:** 2 tbsp
- **Lemon:** 2
- **Salt and pepper to taste**

METHOD

- In a heavy bottomed vessel, add butter and heat.
- Add chopped garlic and ginger. Sauté for a minute.
- Add 3 cups of water. Let it boil.
- Add chopped coriander and reduce the flame.
- Let the coriander boil in the water for a minute. Do not over boil it or else the coriander will lose its flavour.
- Remove from heat. Pour the juice of lemons and mix well.
- Add salt, pepper and a dollop of butter while serving.
- This is an excellent soup for winter.

What's cooking in our kitchen?

We are hungry for recipes with minimum ingredients and maximum flavours. Share your quick-fix with us, along with step-by-step photos, at bengaluruacityexpress@gmail.com

FIT BIT

SUKHA NAVASANA PRASARITA PADASANA

(EASY BOAT POSE EXTENDED FEET)

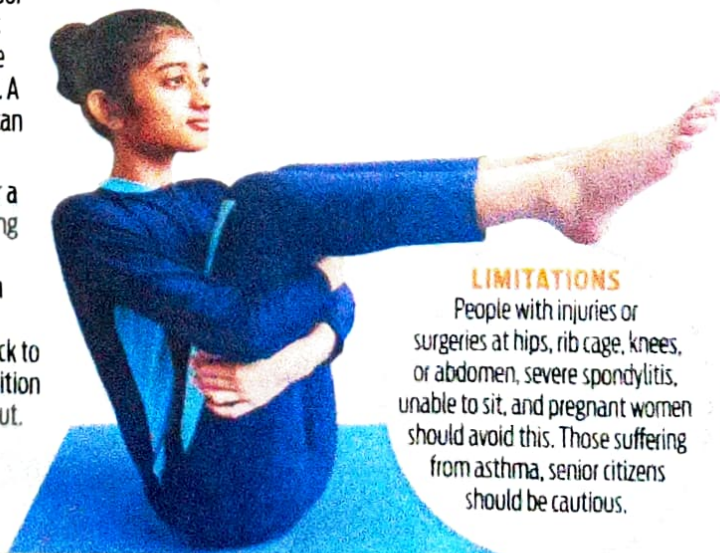
This variation of Navasana (Complete Boat Pose) can be practised by beginners, and by patients and senior citizens on the bed. It requires both strength and balance. The strength helps runners, cyclists and other athletes. Beneficial for mothers in postnatal stage.

STEPS

- Start from Dandasana (Staff Pose).
- Then, gently sit on the hips, and stretch the legs forward, breathing here 3-4 times and staying calm.
- Bend your knees while bringing the feet close to the body.
- Now raise your arms from the floor and wrap them around your thighs under the knees.
- Ensure that the elbows are touching the sides of the torso. Again, take a couple of breaths here.
- Now, keep the back straight, and put slight pressure with the hands to push the knees/legs up.
- Make sure knees are bent, arms wrapped around the back of the thighs, shins are parallel to the floor so that the heels are lifted and the feet are hanging. A gentle pressure can be felt.
- Hold this pose for a while, maintaining deep breaths. Be aware of each movement and breath. Come back to your original position as you breathe out.
- Gently, come to Dandasana and then release.

BENEFITS

- The pressure at the core helps to tone the abdomen.
- Helps to get more oxygen to the lungs and heart pumping is improved.
- Also improves blood flow to the body.
- Requires much more balance as compared to the other variations.
- Needs focus and discipline to achieve the pose.
- Shows the spiritual path to practitioners.
- After achieving the required strength, balance, and confidence for this pose, you can prepare for Boat Pose Knees Bent Arms Overhead.

LIMITATIONS

People with injuries or surgeries at hips, rib cage, knees, or abdomen, severe spondylitis, unable to sit, and pregnant women should avoid this. Those suffering from asthma, senior citizens should be cautious.

By **N Elumalai**, PhD Scholar (Yoga Science) at **Meenakshi Academy of Higher Education & Research, Chennai**

Business Finance

... Cash flow ...
... Profit and Loss ...
... Balance Sheet ...
... with ...
... and ...
... on ...

RBI curbs on unsecured loans sparked by sharp spike in speculative trades

Hamsini Karthik

Mumbai

Unusually high spurt in certain activities such as crypto currency and equity derivatives trading and online games such as *teen patti*, rummy, ludo and cricket-related contests over the last 12 months may have alerted the Reserve Bank of India to look into unsecured loans being used for these activities.

“A lot of these (trades) are done by people less than 40 years of age, who may be relying on borrowed money to engage in these activities,” said a person directly aware of the matter.

Sources link the RBI’s recent move to increase risk weights on unsecured loans in November as a step towards curbing such speculative trades.

NUMBERS SPEAK

“While in certain pockets the over-indebtedness of some borrower categories is increasing, what could be more concerning is availing bank loans to deploy it in F&O trades and crypto trades. The repayment capacity of the borrower in such instances entirely becomes a game of luck and this could become hazardous for the well-being of the system,” said a senior official with knowledge of the matter.

The recently published *Fin-*

The derivatives market in India, in notional terms, is over 400 times the cash market

ancial Stability Report by the RBI notes: “Equity derivatives trading volumes are increasing, with a sharp rise in individual investors’ participation in that segment. The attractiveness of options as derivatives lies in the embedded leverage, which allows traders to take exposure with little upfront cash. The number of active derivatives traders went up nearly six times from 2018-19 levels to 6.9 million by October-end.”

Reiterating this, a report titled ‘Gamification of Indian Equities’ by Axis Mutual Fund also highlighted that the derivatives market (in India), in notional terms, is over 400 times the cash market, and that is not a healthy way of developing the market.

Likewise, the Indian crypto currency market witnessed a 160 per cent surge in trading as per a report by CoinSwitch, and a recent report by EY pegged India’s online gaming market at ₹16,428 crore in 2023.

In fact, at various forums, Shaktikanta Das, Governor, RBI, has said that with end-use monitoring not possible with unsecured loans, it poses a risk to the system.

ON RBI RADAR

According to sources, from mid-2022, the RBI started taking note of increasing demand for personal loans, and by March 2023, the segment was being closely monitored. “Some of speculative trade data when correlated with trend in demand for unsecured loans supported the inference that speculative trading may have been fuelled using borrowed money,” said another senior official. “Nearly 30–40 per cent of trades in these speculative segments are likely to have been channelised through borrowed money.”

Post the curbs on unsecured loans, many digital lenders have scaled down their business in the small ticket personal category. “This (less than ₹50,000 personal loans) needs monitoring and could have fuelled these speculative activities,” said a senior banker.

According to a TransUnion CIBIL report, the number of defaulters in the personal loan segment rose to 32.9 per cent in April 2023 against 31.4 per cent a year-ago. An email sent to the RBI seeking confirmation remained unanswered till press time.

Founders who walk away from funds

RETURN FAVOUR. Why a dozen-odd Indian start-ups handed back to investors the cash that remained after winding up non-starters

Jyoti Banthia

In 2020, the year the pandemic forced a reset in businesses around the world, hastening the digitisation of commerce, Nishank Jain and Sanjay Bhat set up Anar, a business-to-business platform. Small and medium-sized businesses — whether retailers, resellers, wholesalers, distributors, or manufacturers — could use the platform to create profiles, upload catalogues, form connections, post their requirements, and interact with each other.

Within months, the venture attracted \$6.2 million seed funding from Elevation Capital and Accel India, among a host of other investors. However, three years down the line, the founders decided to shut shop and return the leftover capital to their investors.

Jain says the start-up struggled to retain clients as it failed to create enough value for sellers and buyers. “We switched between models on a continuous basis but only had the smallest retailers or new businesses sourcing through Anar,” he says.

Unable to onboard bigger and established players, the platform turned financially unviable.

In the past year, more than a dozen start-up founders in India have handed back to investors the cash remaining after winding up ventures that proved non-starters.

This comes amid an ongoing slowdown in the start-up funding ecosystem, with investments in tech ventures hitting a five-year low of \$7 billion, according to Tracxn. While the impact is felt at all stages of start-up funding, the worst hit is late-stage funding, which plunged 73 per cent to \$4.2 billion in 2023.

WHEN CAPITAL CRAWLS BACK

In what is being described as a ‘maturing start-up ecosystem’, an increasing number of founders now appear ready to admit setbacks sooner and transfer unused funds back to investors.

Sagar Modi and Advait

ISTOCK.COM

Vishvanath, for instance, returned money to investors within just a year. Having founded SuperShare, a content sharing platform, in 2019, the duo raised \$6.5 million series A funding from Lachy Groom, Accel India, Lightspeed, comedian Tanmay Bhat, MythPat and influencer management agencies in July 2022.

SuperShare, which helped social media influencers and other content creators go viral through shares, found itself in demand with the massive adoption of social commerce in India. Users who shared content were, in turn, rewarded with points that they could redeem against products or services on other sites. However, SuperShare struggled to grow beyond a point and was forced to pull the plug.

Edtech start-up FrontRow recently shut down, barely two years after raising \$14 million in a series A round. It returned the money to its backers — Lightspeed and Bollywood actor Deepika Padukone.

The hobby learning platform ini-

tially attracted an enthusiastic user base. An angel funding round was snagged with ease. Within six months, however, trouble loomed.

“We had scaled to \$1mn annualised revenue. We plateaued there while our marketing cost ballooned to over 100% of revenue and our course completion stayed below average,” co-founder Ishaan Preet Singh had posted on LinkedIn.

Kalaari Capital-backed health-tech start-up ConnectedH wound up and returned invested funds after it “ran into certain market realities”, its co-founder Suresh Singh shared on LinkedIn.

After raising nearly \$24 million, Mojocare — founded by Ashwin Swaminathan and Rajat Gupta in 2021 — started making all the wrong headlines after investors uncovered financial irregularities at the firm. The founders ended up firing most of the employees and returning money to investors.

Over the last two years, as start-ups struggled to navigate the cap-

ital growth and regulatory landscape amid a funding winter and dipping valuations, inefficient businesses were forced into an existential crisis, says Subhadeep Sanyal, partner at impact venture fund Omnivore. “Returning capital responsibly is generally seen by investors as better than founders recklessly burning through cash.”

Fund, underscores the need to prioritise ventures with potential for outsized returns. “When a venture is in decline, referred to as a ‘zombie’ in VC parlance, the decision to shut down and return funds can be prudent. Eventually, we know that less than 10 per cent of our investments will drive 95 per cent of our returns; returned capital should be viewed positively — even if it is less than what was invested,” Damani says.

INTELLIGENT GAMBLE

While not all struggling companies see boarding up as an acceptable option, the stigma around such calls has eased. The changing outlook is linked to the fact that many seasoned executives have turned founders and they believe that moving on from an unsuccessful project is a pragmatic step. They don’t see sense in stringing investors and employees along when they could, instead, walk back to the drawing board and start afresh.

“It is always an intelligent gamble, both on the part of the investors as well as the entrepreneurs, with innumerable unknown variables. If these same founders started something else tomorrow with strong unit economics, product-market fit, and cash-flow cycles, then they will have every chance of raising capital again,” Sanyal stresses.

In 2020, Anil Goteti left Flipkart and established SaaS start-up Protonn together with former colleague Mausam Bhatt. Protonn raised \$9 million from Matrix Partners and Tanglin, but returned the capital within six months.

“When things are not going right even after trying everything in your capacity, the right thing to do is return money to investors. Few entrepreneurs or companies take this call,” he says.

In 2022, Goteti made a comeback with travel-fintech Scapia, picking up \$9 million from nearly the same set of investors.

There aren’t just many firsts in the start-up world... there are several successful second chances too.

Retreat and recoup

Ventures that paid back investors after failing to take off

Startup	Year of inception	Funding
Anar	2020	\$ 6.4 mn
ConnectedH	2018	\$2.66 mn
FrontRow	2020	\$18 mn
SuperShare	2019	\$8 mn
Mojocare	2021	\$24 mn
Pillow Fund	2021	\$21 mn
Wakao	2021	NA

Echoing this, Anirudh A Damani, Managing Partner, Artha Venture

Vodafone Idea misses deadline to find investors; lenders to pause fresh credit

Ayushi Kar

Hamsini Karthik

Mumbai

Having missed the self-imposed December 31 deadline to find new investors, Vodafone Idea is facing pushback from lenders, who are refusing to extend fresh loans to the telcom operator.

“Without promoters bringing in fresh capital into the company, we have taken a call to abstain from taking fresh exposure in the operator. A few months ago, there was an expectation that there would be some development with respect to fresh funding, but nothing seems to be materialising,” a senior banking official told *businessline*.

Other bankers *businessline* spoke to had similar feedback when asked if they are willing to lend afresh to the telecom company. While bankers are comfortable with VIL's asset quality position for now, they believe it is unwise to increase their exposure to the company, given its financials and business operations aren't sustainable for the long haul.

While the Central government gave the telecom firm a lifeline in terms of a moratorium on certain spectrum and licence fee payments, in addition to taking on certain debt of the firm as 33 per cent equity in the company, the expectation was that Vi would be able to raise fresh capital from external investors. Vi

While bankers are comfortable with VIL's asset quality position for now, they believe it is unwise to increase their exposure to the company

went back to the lenders with fresh business plans after the government finally converted its debt to equity in February this year. Investors were hoping that some sort of funding would come through soon.

Akshay Moondra, Vodafone Idea CEO, also alluded to the fact that they hope to raise some funds or at least conclude talks for raising equity in the October-December quarter.

FRESH CREDIT

With no fund-raising in the horizon, Vi was using fresh credit or new loans of the banks to pay back new payments on spectrum, licence fee and interest on its gar-

gantuan debt in a piecemeal manner.

Reacting to the lenders' sentiments, a telecom expert said: “Vi will be in trouble since it won't be able to refinance debt. However, I doubt the government will let this happen. They will nudge SBI to extend credit.”

Institutional investor, Shriram Subramaniam, Founder and MD of InGovern Research services, added: “For the company to survive, the sooner the firm declares bankruptcy the better it is. Most of new funds raised by Vi are going into service the huge loans. It is better that the banks take a hit and write off debt, since there is little hope of recovery.”

To make matters worse, the new Telecommunications Act, 2023 has removed an earlier proposed bailout plan for financially weak telecom operators. The previous edition of the Bill contained waiver provisions that could waive off or defer dues.

However, there are market rumours that Vi could find a backer in American billionaire Elon Musk, who is expected to enter India's broadband market through satellite services. Vodafone Idea stocks zoomed by 25 per cent last Friday based on these speculations. When contacted, a spokesperson for Vi said discussions with potential investors are underway, but refused to disclose any other details or set a fresh deadline.

Not just stocks, 2023 was good for gold, bitcoin investors too

CAUTIOUS STANCE. Experts still bullish on equities but advocate pivot to large-caps

Ashley Coutinho
Mumbai

Equities were not the only asset class that did well last year – gold, real estate and bitcoin also gave double-digit returns.

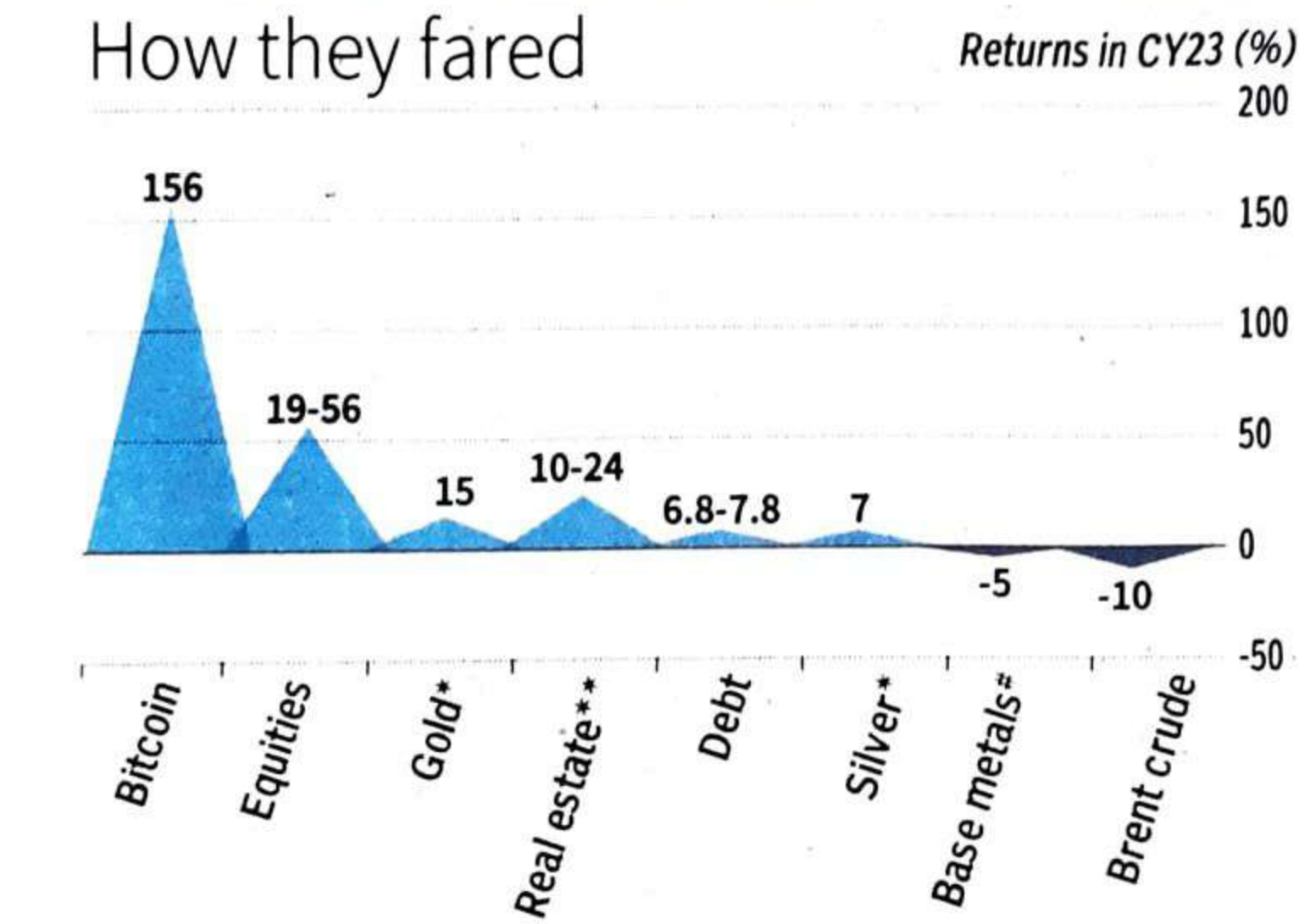
After a rough 2022, bitcoin gained 156 per cent last year, topping all key asset classes. At \$42,556, however, crypto's largest coin by market capitalisation is still far from the highs of \$68,789 it made in 2021.

Nifty returned 20 per cent last year, while the broader market, as measured by Nifty Midcap 100 and Nifty Smallcap 100, ended with gains of 47 per cent and 56 per cent, respectively.

GLITTERING GOLD

Gold, based on MCX spot prices, appreciated 15 per cent. Central banks bought 800 tonnes of gold in the first three quarters of CY23, providing a soft support to prices. While global gold ETFs saw outflows, domestic gold ETFs have seen net inflows of ₹2,831 crore in the year till November.

The yellow metal saw a large upmove early last year amid the stress in the US

based on *MCX spot prices; **housing prices in top 7 cities; #LME index

Source: Exchange, Value Research, Anarock Property Consultants, LME, MCX

banking system. Prices slid thereafter but geopolitical tensions in West Asia and concerns of a US economic slowdown pushed prices higher towards the year-end.

Housing prices in the top seven cities rose 10-24 per cent last year, primarily due to increased input costs and strong demand. Collectively, the top seven cities saw average residential prices appreciate by 15 per cent in the last one year – from ₹6,150 per sq. ft. in 2022 to nearly ₹7,080 per sq. ft. in 2023, data from Anarock Property Consultants show.

Fixed deposits fetched 6.8-

7.25 per cent for tenures of 1-3 years, while most debt funds have returned 6.5-7.8 per cent. Post-tax and after accounting for inflation, the returns will be even lower.

Commodities had a rough year, with Brent crude down 10 per cent and base metals, as measured by LME index, down 5 per cent. The vast majority of investors, though, do not invest in this segment, which is the preserve of professional traders and institutional investors.

OUTLOOK FOR EQUITIES

Market pundits continue to remain bullish on Indian

equities despite rich valuations but advocate a pivot to large-cap stocks.

Mid- and small-cap stocks are trading at two standard deviations above their historic premium to large-cap indices, prompting calls for caution.

“Valuations look stretched in certain pockets, as reflected in the micro-cap rally and euphoria in primary issuances, including the SME segment. We prefer increasing exposure to large-caps and value stocks at reasonable prices, away from growth stocks trading at steep valuations,” said a note by Sharekhan by BNP Paribas.

Indian equities are now 77 per cent more expensive than the emerging markets (EM) average, according to Citi's Wealth Outlook 2024 report. But the bank is maintaining its overweight to Indian equities, with a focus on materials, industrials and staples.

India remains in a sweet spot given the macroeconomic stability, benign commodity prices outlook and corporate earnings momentum.

BofA Global Research believes that rate cuts and a peaking US dollar are a positive for emerging markets.

DTH firms want OTT players under Broadcasting Bill ambit

NOT A FAIR MOVE. Airtel and Tata Play tell TRAI that OTT players provide content without any regulatory overview, while DTH operators have to pay licence fees

Our Bureau
Mumbai

After telecom operators, DTH firms are now demanding to bring OTT players under the regulatory framework of the proposed Broadcasting Bill. DTH operators, including Airtel and Tata Play, have written to telecom regulator TRAI, saying that OTT players provide content without any regulatory overview, while DTH operators have to pay licence fees. A similar demand was made earlier by telecom operators to bring OTT players under the purview of the Telecom Bill.

“Platforms like OTTs and DD Free Dish provide the same content, as provided by DTH operators to subscribers with no commensurate obligations of any kind.

“This is the result of the same content either being made available for free [on DD Free to Air] or provided on the same screen through a broadband pipe at unregulated prices [on OTT platforms]. This is against the basic premise of TRAI’s endeavour to have a balanced regulatory framework,” said Airtel in a letter to TRAI.

Airtel said this incentivises customer-switching, thereby putting revenue

GOING BLANK. The DTH industry is almost on the verge of collapse, said Airtel

pressure on DTH operators, who have no other option but charge subscribers.

‘GETS SQUEEZED’

“There’s OTT at the top of the pyramid, and there’s DD Free Dish at the bottom. In the middle, private DTH services are getting squeezed. This entirely unequal, discriminatory situation has created several regulatory loopholes/lacunae that are easily exploited by such unregulated players.

“While on one hand these players are benefiting from these regulatory gaps as they don’t fall under the ambit of the TRAI, on the other, it has brought the fully regulated

DTH industry on the verge of almost collapse,” Airtel added. Tata Play said the Ministry of Electronics and IT (MeitY) has notified the Information Technology (Intermediary Guidelines and Digital Media Ethics Code) Rules, 2021 (IT Rules, 2021) and amendments thereto, whereby strict compliance obligations have been placed on earlier unregulated OTT platforms such as social-media platforms and social-media intermediaries.

Similarly, OTT platforms distributing content in competition with the DTH industry, should be brought under the same regulatory

Regulating OTT platforms will promote healthy market competition as it will ensure that all platforms provide the best services to subscribers at the best prices, said Tata Play

regime as the DTH sector.

“OTT Platforms are conducting a similar and substitutable function as Licensed and Registered DPOs.

“However, such OTT platforms are not governed by TRAI regulations. The regulatory imbalances and pricing structure related to OTT platforms need to be addressed in the National Broadcasting Policy for a level-playing field in the market.

“Regulating OTT platforms will promote healthy market competition, as it will ensure that all platforms provide the best services to subscribers at the best prices,” said Tata Play in its submission to TRAI, which is carrying out a consultation process for the proposed broadcasting policy.

ಅರವಿಂದ್ ಪನಗಡಿಯಾ 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ

ನವದೆಹಲಿ (ಪಿಟಿಐ): ಅರವಿಂದ್ ಪನಗಡಿಯಾ ಅವರನ್ನು 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ. ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದರು.

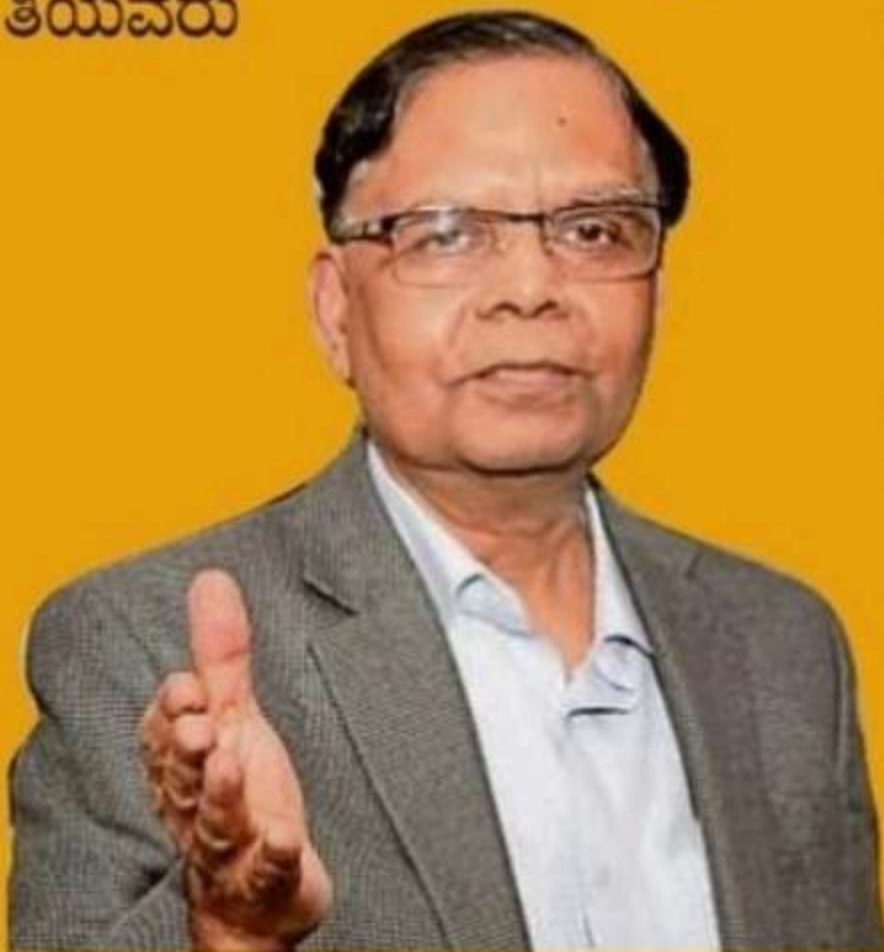
ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯದ ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಖುತ್ವಿಕ್ ರಂಜನಂ ಪಾಂಡೆ ಅವರು ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದೆ.

ಅರವಿಂದ್ ಪನಗಡಿಯಾ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ 16ನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು

ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರ ನೇಮಕ ಕುರಿತಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

2026-27ರಿಂದ 2030-31ರ ನಡುವಣ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಯೋಗವು ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಿಗೆ 2025ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31ರೊಳಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ನಡೆದಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಭೆಯು, ಆಯೋಗ ರಚನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಷರತ್ತು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿತ್ತು.

ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ, ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಯೋಗವು ವರದಿ ನೀಡಲಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ವಹಣೆ ಕಾಯ್ದೆ 2005ರ ಅನ್ವಯ ವಿವಿಧ ವಿಕೋಪಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ಕುರಿತು ಈಗ ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಿದೆ.

ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಯುಪಿಐ ಐಡಿಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ
ಕಾರುಗಳು ತುಟ್ಟ | ಆಧಾರ್ ಅಪ್‌ಡೇಟ್‌ಗೆ ಹಣ

ನೂತನ ವರುಷಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆ

ಇಂದು ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿರುವ ನಾವು, ನೀವೆಲ್ಲ ಹಲವಾರು
ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಯುಪಿಐ ಐಡಿಯಿಂದ
ಹಿಡಿದು, ಆಧಾರ್ ಅಪ್‌ಡೇಟ್‌ವರೆಗೆ ಹಲವಾರು ಸಂಗತಿಗಳ ನಿಯಮ ಬದಲಾಗಲಿವೆ.
ಹಾಗೆಯೇ, ಬದುಕು ಕೂಡ ಕೊಂಚ ದುಬಾರಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಯುಪಿಐ ಐಡಿ ಮಾಯ

 ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುವ
ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನೀವು ಕಳೆದ
ಒಂದು ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ
ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯದ ವರೆಗೆ ಬಳಸದೇ
ಇರುವ ಯುಪಿಐ ಐಡಿಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಯುಪಿಐ ಐಡಿಗಳ ಮೂಲಕ
ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಯಾವುದೇ ವಹಿವಾಟು
ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಿಮ್‌ಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೆವೈಸಿ

 ದೂರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಲಾಖೆ
ಸಿಮ್ ಖರೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲ
ವೊಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ
ದ್ದು, ಸೋಮವಾರ ದಿಂದ
ಸಿಮ್ ಖರೀದಿ ವೇಳೆ
ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೆವೈಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜನ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಸಿಮ್
ಖರೀದಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಆಧಾರ್
ಕೇಂದ್ರಿತ ಕೆವೈಸಿ ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಮ್
ಖರೀದಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಆಧಾರ್ ಅಪ್‌ಡೇಟ್‌ಗೆ ಹಣ

 ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಆನ್‌ಲೈನ್
ಮೂಲಕ ಆಧಾರ್ ಕಾರ್ಡ್
ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
ಮಾಡಬೇ ಕಾದರೆ ಹಣ
ಪಾವತಿಮಾಡ ಬೇಕು. ರೂ.31ರ
ವರೆಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಅಪ್‌ಡೇಟ್ ಮಾಡಲು
ಸಮಯ ನೀಡಲಾಗಿ ತ್ತು. ಇದರೊ ಳಗೆ ಅಪ್‌
ಡೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ 50
ರು. ನೀಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನೀವು
ವಿಕಾಸದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯಾವುದೇ ಅಪ್‌ಡೇಟ್
ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಹಣ ಪಾವತಿಸಬೇಕು.

ಕಾರುಗಳು ದುಬಾರಿ

 ಈಗಾಗಲೇ ಆಟೋಮೊಬೈಲ್
ಕಂಪನಿಗಳು ಘೋಷಿಸಿರುವಂತೆ,
ಸೋಮವಾರದಿಂದ ಕಾರುಗಳ
ದರದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ.
ಮಾರುತಿ ಸುಜುಕಿ, ಹುಂಡೈ,
ಮರ್ಸಿಡಿಸ್ ಬೆಂಜ್, ಟಿಡಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹಳಷ್ಟು
ಕಾರುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ದರ ಹೆಚ್ಚಳದ ಬಗ್ಗೆ ಘೋಷಣೆ
ಮಾಡಿವೆ. ಹಣದುಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ದರ
ಏರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಈ
ಕಂಪನಿಗಳು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿವೆ.

ವಿಮಾ ಕಂಪನಿ ನಿಯಮ ಸರಳ

 ಜ.1ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ
ದೇಶದ ವಿಮಾ ಕಂಪನಿಗಳು ತಮ್ಮ
ಪಾಲಿಸಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಹೊಸದಾಗಿ
ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರವುಳ್ಳ ಮಾದರಿ
ಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಿವೆ.
ಐಆರ್‌ಡಿಎಯ ಆದೇಶದಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ
ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಣೆ ನೀಡಲಿವೆ.

ಪಾರ್ಸೆಲ್ ತುಟ್ಟ

 ಡಿಎಚ್‌ಎಲ್ ಕಂಪನಿಯ ಬ್ಲೂ
ಡಾರ್ಟ್‌ನ ಪಾರ್ಸೆಲ್‌ನ ದರ ಶೇ.7
ರಷ್ಟು ತುಟ್ಟಿಯಾಗಲಿವೆ. ಇದರಿಂ
ದಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸೋಮ
ವಾರದಿಂದ ಪಾರ್ಸೆಲ್
ಕಳುಹಿಸುವುದು ದುಬಾರಿಯಾಗಲಿದೆ.

ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಠೇವಣಿ ಬಡ್ಡಿದರ ಹೆಚ್ಚಳ

ಸುಕನ್ಯಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಠೇವಣಿಗಳ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು
ಶೇ.0.20ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಸೋಮವಾರದಿಂದಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಬರಲಿದೆ. ಇದು
ಶೇ.8.20ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಜತೆಗೆ 3 ವರ್ಷಗಳ ಠೇವಣಿಗೆ ಶೇ.0.10ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ದರ
ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಶೇ.7.10ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

I can't predict my future: Nadal

BRISBANE, AFP

Rafael Nadal left the door ajar Sunday to continuing after the 2024 season, but conceded there was "a high percentage" that he was on his last trip as a player to Australia.

Speaking ahead of his comeback from a 12-month injury absence at the season-opening Brisbane International, the 37-year-old Spaniard said he did not know for sure what the future held.

"The problem about saying that's going to be my last season is I can't predict what's going on 100 percent in the future," he said.

"That's why I say 'probably'. It's obvious it's a high percentage that it's going to be my last time playing here in Australia.

"But if I am here next year, don't tell me, 'You said it was going to be your last season', because I didn't say it.

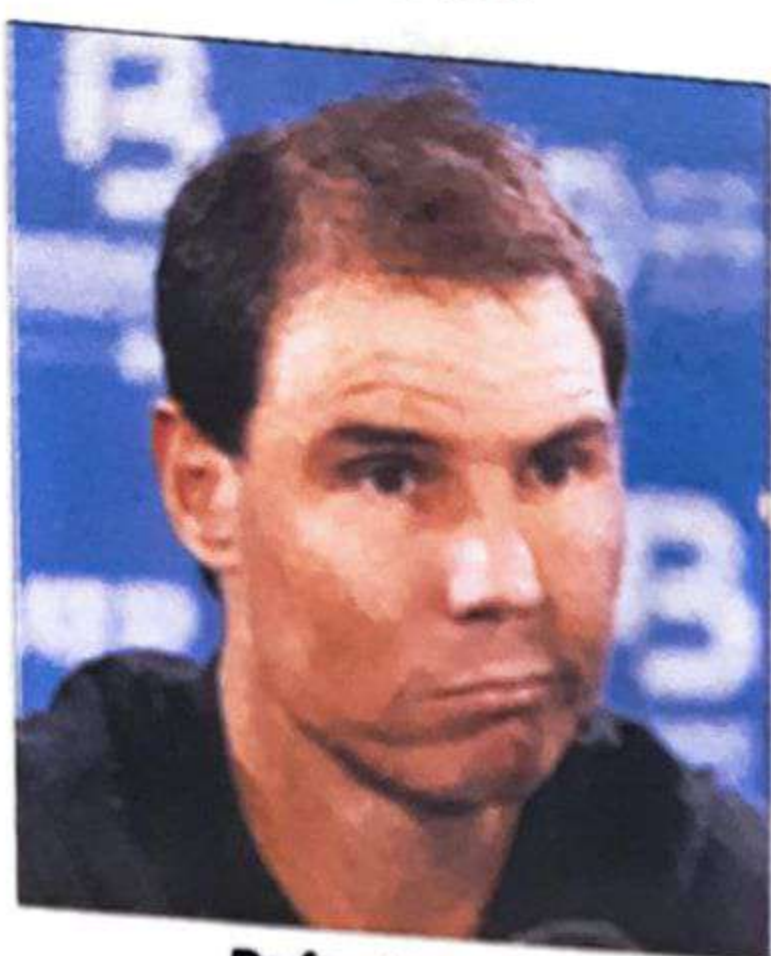
"You never know what's going on, you know? I can't predict how I'm going to be in the next six months. I can't predict if my body will allow me to enjoy tennis as much as I enjoyed the past 20 years.

"It's not an easy decision, but I know inside myself that it is a high percentage that it's going to be my last one."

The 22-time Grand Slam champion said that the last year, with surgery for a hip injury, had been tough and he contemplated quitting at one point during his recovery.

But he said he had never lost his love for the sport, which motivated him to keep going.

"Of course I was asking my-

Rafael Nadal

self that (about retirement), but at some point I decided to keep going. I had the determination to keep going."

Asked whether he identified with Naomi Osaka, who on Saturday admitted she had fallen out of love with tennis during her break from the tour, Nadal said that was not the case for him.

"She got tired or lost a little bit of motivation for the game," he said.

"That never happened to me. I had to be away because my body was not able to keep going."

It's Rafa vs Thiem

Rafael Nadal will face former US Open champion Dominic Thiem in the first round of the Brisbane International in a tough return to the ATP Tour after almost a year off due to injury.

Thiem, a former world number three who was beaten by Nadal in the 2018 and 2019 French Open finals, battled through two tough qualifying rounds to make the main draw.

The two men have played 15 times, with Nadal winning nine and Thiem six.

Players of Telugu Yoddhas and Odisha Juggernauts in action on Sunday

Yoddhas post thrilling win

AGENCIES @ Cuttack

TELUGU Yoddhas held their nerves in the last 59 seconds to register a scintillating victory over the defending champions Odisha Juggernauts by 29-28 on Sunday in the Ultimate Kho Kho Season 2 at the Jawaharlal Nehru Indoor Stadium in Cuttack.

In a see-saw battle, captain

Pratik Waikar scored the most 10 points for the winning side, whereas Aditya Ganpule, Avdhut Patil and Akash Tagore stayed on the mat for more than 5 minutes to claim crucial dream run bonus points for Yoddhas. Defending first, Odisha Juggernauts made a frantic start to the match and earned three dream run bonus points in the first turn of the contest.

Anahat wins U-19 girls' title

AGENCIES @ New Delhi

INDIAN teenager Anahat Singh produced a dominant performance, bagging the girls' under-19 title at the 2023 Scottish Junior Open Squash held in Edinburgh. Anahat claimed an 11-6, 11-1, 11-5 victory over home favourite Robyn McAlpine in the final. It capped off a spectacular year for Anahat, who recorded the under-19 and senior National championship double and won the mixed doubles bronze along with Abhay Singh both at the Asian Games and in the inaugural Asian Mixed Doubles Championships.

Meanwhile, India's Subhash Choudhary rallied to beat compatriot Shiven Agarwal 5-11, 11-4, 6-11, 11-8, 11-5 in the boys' under-15 final, while Shresht Iyer beat Shreyansh Jah 11-8, 11-8, 3-11, 11-8 in an all-Indian boys' under-13 final.

Gavaskar feels Gill has to curb his aggression in Tests

NEW DELHI, PTI: Legendary Sunil Gavaskar has asked Shubman Gill to curb his aggressive intentions while batting in Tests after the young batsman failed to produce a substantial outing in the first Test against South Africa at Centurion.

Gill made two and 26 at the SuperSport Park and fell to pacers Nandre Burger and Marco Jansen in the first and second innings respectively as India lost the opening Test by an innings and 32 runs.

Gavaskar advised Gill to take in the different needs of Test cricket as compared to white ball formats.

"I think he is playing a bit too aggressively in Test cricket. There is a slight difference when you play Test cricket when compared to T20I and ODI cricket. The difference is in the ball.

"The red ball moves a little more than the white ball in the air and off the pitch as well. It bounces a little more too. He should keep that in mind," Gavaskar told Star Sports.

While Gill had a fine run in the limited over versions, he has managed to score only one fifty-plus score in the traditional format in 10 innings in 2023, a hundred

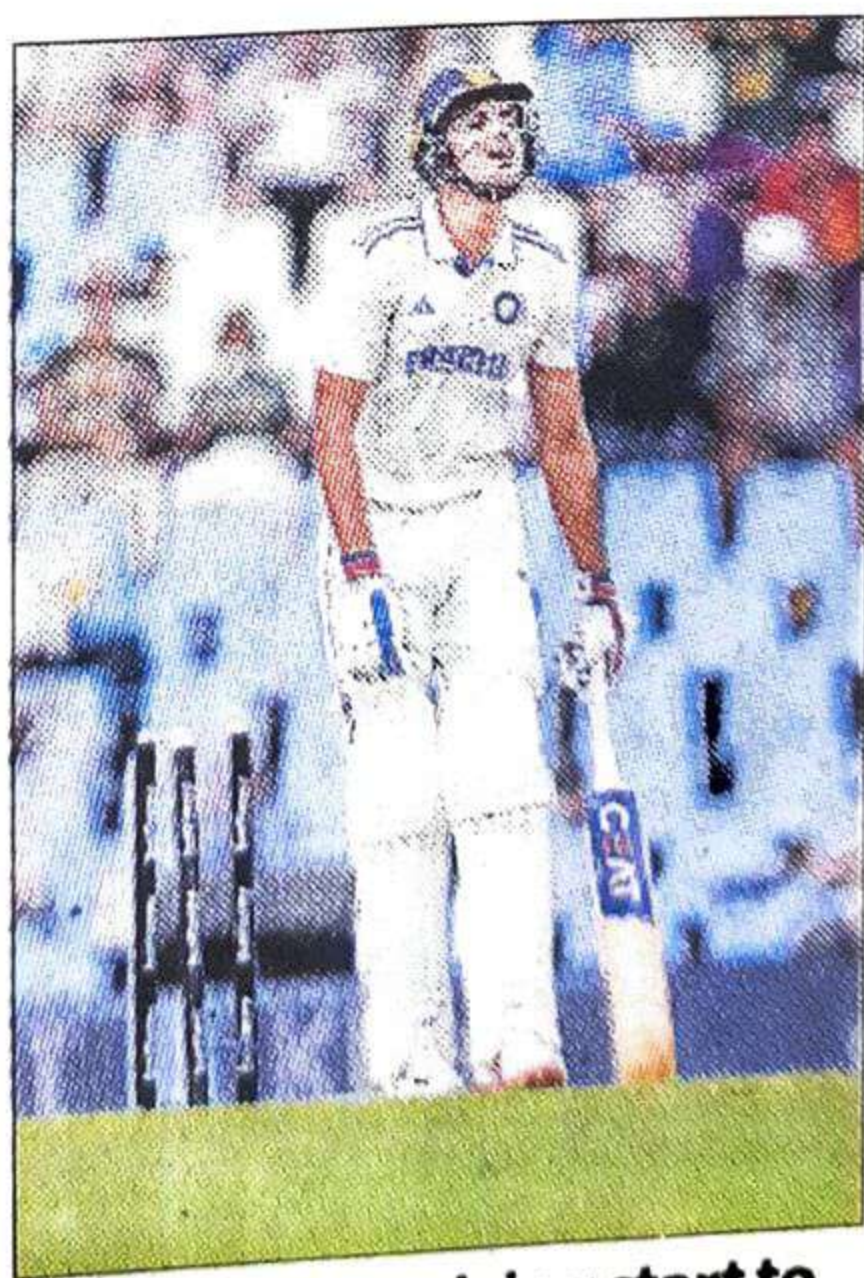
against Australia at home in March.

His nine other outings produced scores of: 21, 5, 13, 18, 6, 10, 29 not out, 2, 26.

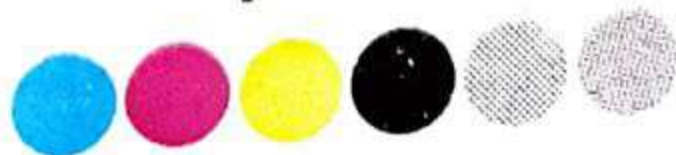
Gavaskar hoped that Gill would find his range sooner than later.

"Shubman Gill started off his career so well and we praised his shots. We can only hope that he gets back into his form. Hope he trains harder and does well in the future," said Gavaskar.

India will be aiming to square the series in the second and final Test against South Africa at Cape Town, starting from January 3.

After a promising start to his Test career, talented Shubman Gill's form has tapered off.

ಕುಸ್ತಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಕೂಟ

23

ರಾಜ್ಯದ 10 ಸಾವಿರ ಕುಸ್ತಿಪಟು ಅತಂತ್ರ

1 ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೂರ್ನಿಗಳು ಇಲ್ಲ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅಖಾಡಕ್ಕೆ ರೆಸ್ಲರ್ಸ್ ಗುಡ್‌ಬೈ

• ನಾಸಿರ್ ಸಜಿಪ

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ ವಾರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಪ್ಪ-ಮಕ್ಕಳ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೂಸು ಬಡವಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಕುಸ್ತಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳ ನಡುವಿನ ಹಗ್ಗ ಜಗ್ಗಾಟದಲ್ಲಿ ಯುವ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳ ಭವಿಷ್ಯ ಅತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಬರೀ ಕರ್ನಾಟಕ ಒಂದರಲ್ಲೇ 10000 ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳು ಸಂಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದಾರೆ.

ಕಳೆದೊಂದು ವರ್ಷದ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದು ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳ ಭವಿಷ್ಯದ ಮೇಲೆ. ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡು, ಈ ದಿನದವರೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುವ ಕುಸ್ತಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ವಿವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸೇರಿದಂತೆ ದೇಶದೆಲ್ಲೆಡೆಯ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಅತಂತ್ರಗೊಳಿಸಿದೆ. ವಿವಾದಗಳ ನಡುವೆಯೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಒಂದೆಡೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕಾತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳು ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- 2023ರ ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಸ್ತಿ ಫೆಡರೇಷನ್ ಹಾಗೂ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಘರ್ಷ ಆರಂಭ
- ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಕುಸ್ತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಮಾನತು. ಟೂರ್ನಿ ನಡೆಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ
- ಅಂದಿನಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೂ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಸ್ತಿ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್ ನಡೆಯದೆ ಸಮಸ್ಯೆ
- 1 ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ವಯೋಮಿತಿ ಮೀರುತ್ತೆ. ಅಂಡರ್ 20 ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಡಬೇಕಿದ್ದ ಕುಸ್ತಿಪಟುಗೆ 1 ವರ್ಷ ಮಿಸ್ ಆದರೆ ಅಂಡರ್ 23ರಲ್ಲಿ ಆಡಬೇಕು.
- ರೈಲ್ವೆ, ಸೇನೆಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಪಡೆಯಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪದಕ ಗೆದ್ದಿರಬೇಕು. ಕೂಟವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಪದಕ ಹೇಗೆ ಸಿಗುತ್ತೆ?
- ಕುಸ್ತಿ ನಂಬಿಕೊಂಡರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆದರಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಖಾಡಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ವೋಷಕರು

EDITORIAL

NEWS

To win tech race, invest in knowledge creation

With R&D investment below 1%, India lags far behind China. While digital innovation is on the rise, the ecosystem is urban-centric, hindering inclusivity and growth

EJAZ GHANI

In the 21st century, innovation has become the cornerstone of economic policy. Developed and developing nations are racing to adapt to technology-focused entrepreneurial societies. The battle for control of the global economy in this century will be won and lost over the control of innovative technologies.

Innovation and entrepreneurship, two key drivers of a fast-growing economy, are shifting from developed to developing countries. India, emerging as one of the largest exporters of modern services, exemplifies this shift. During its presidency of the Group of 20 (G20), India dedicated significant efforts to boost the innovation and entrepreneurship agenda. The theme of innovation, R&D, and start-ups has been an important agenda point in almost all the bilateral visits of Prime Minister Narendra Modi. His visit to Houston captured the global diaspora connections for a rapidly expanding digital services sector in India. India has produced CEOs of Indian origin for Google, Facebook, Twitter, and the World Bank.

India is home to the second-largest internet subscription market in the world. Digital innovation has gained popularity in policy circles with the launch of the Atal Innovation Mission, a flagship innovation programme aimed at scaling start-up incubation centres and promoting innovation culture. Delphix Corp, a Silicon Valley-based MNC that has changed the dynamics of managing and consuming data for Fortune 100 companies, has decided to launch a new research and development centre in India. India is becoming a global hub for state-of-the-art R&D, with some of the brightest minds in the world, which offers a unique blend of market opportunity, technical competencies, and a highly scalable workforce.

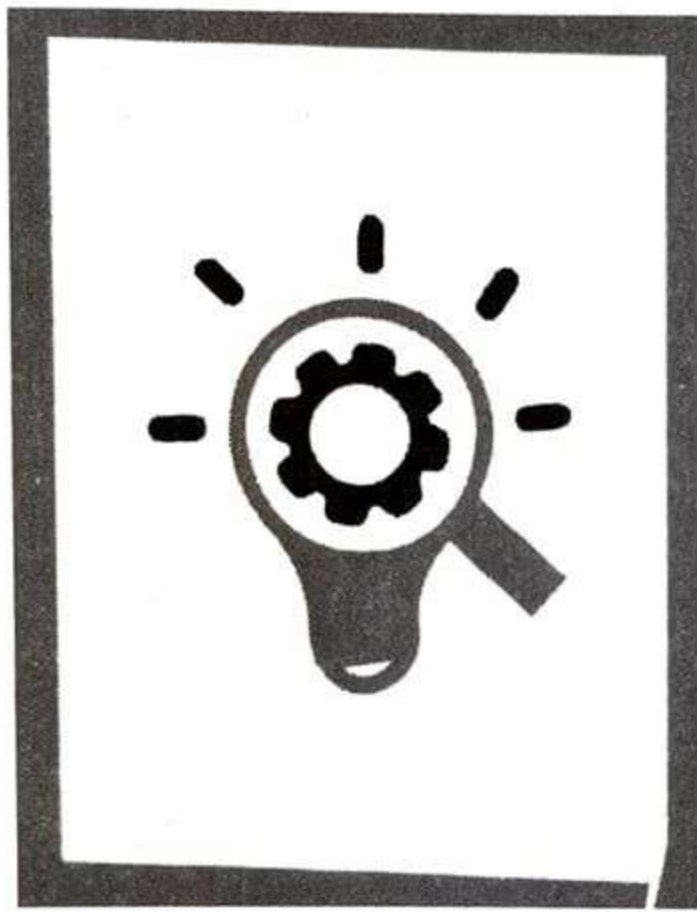
Twists and Turns

India's march in this global race on innovation and entrepreneurship will be a long one, with twists and turns. India is not yet among the top innovative nations in the world, whether it is measured by the efficiency of tertiary education, patent activity, researcher density, or spending on research and develop-

ment. India currently ranks low among 130 economies in the Global Innovation Ranking. India's investment in R&D is abysmal, at 0.7% of GDP, compared to China, which has managed to scale up its R&D investment from 1% in 2006 to more than 2% in 2022.

The stagnation in India's R&D intensity at less than 1% of GDP and low levels of efficiency in tertiary education are serious concerns. The number of articles published by China's scientific community has grown at a furious pace, but India's has remained comparatively static. Unless more investments are made in education, skill shortages are likely to become a constraint on growth.

India's ecosystem of innovation and

entrepreneurship remains lopsided. Unlike in China and the US, where research centres are spreading, in India it is centred around three mega-city clusters—Bangalore, Delhi, and Mumbai—and it has not spread to tier two cities. This has created a paradox for India. As India is a global leader in exports of modern technology services, the benefits of technological advances have not spread to small towns and cities. Spatial differences in productivity gains from technological advances remain huge between megacities and tier-two cities.

India needs to close the gap between urban and rural areas, the public and private sectors, and various stakeholders in the science and technology space within the country and with the rest of the world. Currently, there is no collaboration between CSIR labs and private labs in India. India will also benefit from launching the Indian equivalent of the Small Business Innovation Research programme, like the platform launched in the US that has benefited small entrepreneurs.

Innovation has become more global than it once was, and it has shifted from the industrial to the digital revolution. The old Industrial Revolution ushered in the factory system, mass transport, and electricity. The digital revolution is shaping a new future as emerging technologies reshape entire industries,

transform jobs, and change the way we relate to one another.

Five decades of rising capabilities and falling costs in digital communications, information storage, and data processing have given rise to a number of powerful, multi-use technologies, such as machine learning algorithms, secure and distributed forms of data sharing and management, advanced materials, biotechnologies, and neurotechnologies, among many others. Intellectual assets, including human capital, patent valuations, brand value, and firm-specific knowledge, are rapidly becoming the key to value creation. Investment in software has contributed significantly to business performance and economic growth, accounting for as much as one-third of the contribution of ICT capital to GDP growth.

India's trade patterns are much more oriented towards modern services, particularly information technology-related business services. Our fear that India's de-industrialization will restrain growth may not be the case, as new digital growth escalators have already emerged. Services are now contributing more than manufacturing to India's output, productivity, and job growth.

Unlike in China, where demographic trends are ageing rapidly, India's population structure is such that it will remain "young" for the foreseeable future. Young demographic trends tend to boost education, innovation, and savings. India will also benefit from very strong diaspora links with the global and US entrepreneurial communities.

Policymakers need to look at a broader array of investments in innovation and knowledge creation, including a more prominent role for the private sector that is necessary for transforming investments in innovation and knowledge into growth and jobs.

India needs to give a bigger push to "e-governance" to improve access to and the quality of public services delivered to citizens and businesses. Many more user-centred service designs can be introduced so that citizens have access to digital services that they prefer to use, leveraging wide-spread mobile technologies through the transformation of business processes to be digital from end-to-end, using authoritative data rather than documents for decision-making, introducing and using common services consistently across government by renewing their ICT architecture, upgrading their ICT infrastructure, and consistently moving to the cloud, and much more aimed at developing new leadership on e-governance models.

(The writer is a senior fellow at the Pune International Centre. He has formerly worked with the United Nations and World Bank)

ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಬೇಕು

ಜಗತ್ತಿಗೆ ಭಾರತೀಯರು ಬೇಕು

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆ ದೇಶಗಳ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿರುವುದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಲ್ಲಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ ತಂದುಕೊಡಬಹುದು. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಬಹುತೇಕ ದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳು. ಇವುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ, ಇತರ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳು ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃಷಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತೈವಾನ್ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಭಾರತವು ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದೆ. ನೆದರ್ಲೆಂಡ್ಸ್, ಗ್ರೀಸ್, ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶಗಳ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇಸ್ರೇಲ್ ಜೊತೆಗಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ಅನ್ವಯ ಭಾರತವು ಆ ದೇಶಕ್ಕೆ 42 ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿದೆ. ಇಸ್ರೇಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ 18 ಸಾವಿರ

ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ
ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ
ಸಂಬಂಧ ದಕ್ಷವಾದ
ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ
ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ಭಾರತ
ರೂಪಿಸಬೇಕು

ಕಾರ್ಮಿಕರು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಇರುವುದು ತಯಾರಿಕೆ, ಕೃಷಿ, ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಸೇವಾ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ. ದೇಶದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಶತಮಾನಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ತೆರಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ವಲಸೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ, ದೇಶದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕೂಡ ಒಂದಿಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ವಲಸೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮವಾದ ಹಾಗೂ ಅನಧಿಕೃತವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನ ಪ್ರಕರಣವೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬೇಡಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರಲಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಭಾರತವು ದೇಶಿ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿಯೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ದೇಶಗಳ ಜೊತೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾರತ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಎರಡು ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದು ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ಸೇವಾ ನಿಯಮಗಳು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ದುಡಿದು, ಅಲ್ಲಿ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಹಣದಿಂದ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಬಹುತೇಕ ಒಪ್ಪಂದಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅವಧಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತೆರಳಿದ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ತವರಿಗೆ ಮರಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಗತ್ಯ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರವು ಒಂದಿಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಗಬಹುದು.

ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ದಕ್ಷವಾದ, ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಇಂತಹ ನೇಮಕಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆರಳುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಾರತೀಯರು, ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಜೊತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯರು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದವರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಅನುಭವ ಆಗುತ್ತಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಅಮೆರಿಕ, ಬ್ರಿಟನ್ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನುಭವ ಆಗಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಭಾರತೀಯರ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿರುವುದೂ ಇದೆ. ಇವೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಈಗ ದೇಶವು ತನ್ನ ಎದುರು ಇರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಡಿ ಇರಿಸಬೇಕು.

ಅರಳಿ

ಮರ

ನಿಜವಾದ ಗುರು

ಗುರುವಿನ ಕೆಲಸ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಶಿಷ್ಯನ ಬಳಿ ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಖಾಲಿ ಮಾಡುವುದು. ಶಿಷ್ಯ ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ಬರುವುದು, ಗುರು ತನಗೇನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಆದರೆ ನಿಜದ ಗುರು ಇಂಥ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಕೇವಲ ಸುಳ್ಳು ಗುರು ಮಾತ್ರ ನಿಮಗೆ ಸಾಂತ್ವನ ನೀಡುತ್ತಾನೆ, ಜ್ಞಾನ, ತಿಳುವಳಿಕೆ, ಜ್ಞಾನೋದಯ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ನಿಜದ ಗುರು ನಿಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳನ್ನ ಕುಟ್ಟಿ ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಿಜದ ಗುರುವಿಗೆ ಗೊತ್ತು, ಅವನು ನಿಮಗೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ, ನೀವು ಏನೇನಲ್ಲ ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಈಗಾಗಲೇ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಅಪಾರ ಕಸದ ಮೂಟೆಯ ಕೆಳಗೆ ಅವಿಶುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಸವನ್ನೇ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಎಂದುಕೊಂಡು ಸಂಭ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರ, ನಿಜದ ಗುರು ಈ ಕಸವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಲು ಶುರು ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ನೀವು ನೋವು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೀರ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಜದ ಗುರುವಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಬಾರಿ ನೀವು ನಿಜದ ಗುರುವಿನಿಂದ ದೂರವಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೀರ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಯಾವ ಅಹಂ ನ ಕೂಡ ಪೋಷಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಅವನು ನಿಮ್ಮ ಅಹಂಗೆ ಘಾಸಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ಒಂದು ಐಡಿಯಾ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ಬಂದಿರುವಿರಿ ಆದರೆ ಗುರುವಿನ ಕೆಲಸವೇ ಎಲ್ಲ ಐಡಿಯಾಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸುವುದು.

ಒಬ್ಬ ನಿಜದ ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಹೊಂದಿದ ಮನುಷ್ಯ ಹೇಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಐಡಿಯಾಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು, ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನು ಪಳಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಐಡಿಯಾಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಗುರುವಿನ ಸಹವಾಸ ತುಂಬ ಕಠಿಣ, ಬಹಳ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಾವು ಬದಲಾಗುವವರೆಗೆ ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ನಿಜದ ಗುರು ನಂಬಿಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೇ ಅಸಾಧ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ನಂಬಿಕೆ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಾಗಲೂ ನೀವು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವಿರಾದರೆ ಆಗ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಶುರು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಗುರು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನ ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಸರಳ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟನಾದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯ ಗುರುವಿನ ಎಲ್ಲ ಐಡಿಯಾಗಳನ್ನೂ ಪೂರೈಸಿಬಿಡಬಲ್ಲನಾದರೆ, ಆಗ ಅಂಥ ನಂಬಿಕೆ ಬೆಲೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಅರ್ಥವನ್ನೂ.

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆಂದೇ

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುದಾನ ಅಗತ್ಯ

ಕಳೆದೊಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಶೌಚಾಲಯ ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಅವರನ್ನು ಮಲಗುಂಡಿಗೆ ಇಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು ವರದಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ದೂರು ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿರುದ್ಧ ಸರ್ಕಾರ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಕೂಡ. ಅದರ ಬೆನ್ನಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೊರಡಿಸಿ, ಶಾಲೆಗಳ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ತೊಲಿಸಬಾರದು. ತೊಲಿಸಿದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಕರಣ ದಾಖಲಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕೆಲಸದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಶಾಲಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳು ಹೊರಬೇಕು. ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಿರುವ ಅನುದಾನವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ.

ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಟಾಯ್ಲೆಟ್ ತೊಲಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಇನ್ನಾರು ತೊಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಹಣ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶೌಚಾಲಯದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಬಳಸುವುದು ಸಲ್ಲದು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲಾವರಣದ ಕಸ ಹೆಕ್ಕಿಸುವುದು, ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕಿಸುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅಪರಾಧದಂತೆ ನೋಡಬಾರದು.

ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಡಿಎಂ‌ಸಿಗಳು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸರಿಯೇ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂದು ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಹಣ ಯಾತಕ್ಕೂ ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು

ವಾಸ್ತವ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಶೌಚಾಲಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು? ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಲಭ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸುತ್ತೋಲೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆತರುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಹಸದ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವಾಗ, ಶೌಚಾಲಯ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ದೇಣಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ ಬೇಕೆ? ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಪೈಪೋಟಿ ನೀಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರಬೇಕು. ಶೌಚಾಲಯ ಅತ್ಯಂತ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ. ಅದರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಮರ್ಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಗಬೇಕು ಅಂತಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅನುದಾನ ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ತಲೆನೋವು ಏಕೆ ಎಂದು ಶೌಚಾಲಯಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಬೇಗ ಹಾಕಿಟ್ಟರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರದಾಡಬೇಕಾದೀತು!

ಭೀಮಾ ಕೋರಗಾಂವ್ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ವಿಮೋಚನೆಯ ಸಂದೇಶಗಳು

ರಘು ಧರ್ಮಸೇನ

ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ ಜನವರಿ 1ರಂದು ಪೂನಾ ಸಮೀಪದ ಕೋರಗಾಂವ್ ಸೈನಿಕ ವಿಜಯ ಸ್ತಂಭದ ಬಳಿ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ 1817ರಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಪೇಶ್ವೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ದಿನವನ್ನು 'ಕಾರ್ಯ - ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ವಿಜಯ ದಿನವನ್ನಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಸೈನಿಕ ದಿನವೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಬದಲಾಗಲು ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಸೈನಿಕ ವಿಜಯವನ್ನು ದಲಿತ ಅಸ್ವಶ್ಯತೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಮರು ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಬಲವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದು ಈ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ನಡೆದ ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನದ ಸೈನಿಕ ವಿಜಯದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಲೇಖನ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

1817ರ ನವೆಂಬರ್ 5ರಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಪೇಶ್ವೆ ಸೈನ್ಯ ದಾಳಿ ಮಾಡಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಯುದ್ಧದ ಕೊನೆಗೆ ಪೂನಾ ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಶ ಆಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ ಸುಬೇದಾರ್ ಸಿದನಾಕ ಪೇಶ್ವೆ ಬಾಬೆರಾಯನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು "ನಾವು ನೀವು ಈ ದೇಶದವರು; ಇಲ್ಲದೂ ಸೇರಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಎದುರಿಸುವ; ಗೆದ್ದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಗಳಾಗಿ ಬಾಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಬೆರಾಯ "ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗೆದ್ದೂ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಿವೆ ಅದನ್ನೇ ನೀಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ರೋಚಿಗೊಂಡ ಸಿದನಾಕನು ಪೇಶ್ವೆಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪಮಾನದ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಯೇ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಹಾರ್ ಸೈನಿಕರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೂನಾದಿಂದ 12 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಕೋರಗಾಂವ್ ನ ಭೀಮಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಪೇಶ್ವೆಗಳ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ 1817ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ 30ರ ರಾತ್ರಿ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸ್ಪಾಂಟನ್ ನೇತೃತ್ವದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯವು ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅದರ ನೇತೃತ್ವವನ್ನು ಸಿದನಾಕ ವಹಿಸಿದ್ದನು. ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಯುದ್ಧ ತಯಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಇರುವಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 25,000 ಸೈನಿಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಬಾಬೆರಾಯ ನೇತೃತ್ವದ ಪೇಶ್ವೆ ಸೈನ್ಯ ಪತಾಕೆ ಆಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಸ್ಪಾಂಟನ್ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟರೂ ನೆರವು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬೆದರಿದ ಸ್ಪಾಂಟನ್ ತನ್ನ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಪೇಶ್ವೆ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಲು ಆದೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸತ್ತದೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ನಾವು ಹೋರಾಡುತ್ತೇವೆ; ಶರಣು ಆಗುವ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಬಲವಾಗಿ ವಾದಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ನೆರವು ಇಲ್ಲದೇ ಬರೀ 500 ಸೈನಿಕರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಸುಮಾರು 12 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಭೀಮಾ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿ ಪೇಶ್ವೆ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸೋಲಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸುಮಾರು 20 ಮಹಾರ್ ಸೈನಿಕರು ಕೊಲ್ಲಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಬೇದಾರ್ ಸಿದನಾಕ ಕೂಡ ಮರಣವನ್ನು ಅಪ್ಪುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕದನ ಮುಗಿದದ್ದು ಮರು ದಿವಸ ಮುಂಚಾನೆ (1 ಜನವರಿ 1818). ಈ ಯುದ್ಧದ ನೆನಪಿಗೆ ಮುಂದೆ 26 ಮಾರ್ಚ್ 1821ರಲ್ಲಿ ಕೋರಗಾಂವ್ ನಲ್ಲಿ ವಿಜಯ ಸ್ತಂಭ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಮಹಾರ್ ಬಿಟಾಲಿಯನ್ ಗೆ 'ಗ್ರೆನೇಡಿಯರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್' ಎಂದು ಪುನರ್ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಮುಂದೆ, 1858ರಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಪೀಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದ ಪುನರ್ ರಚನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ ಸೈನಿಕರನ್ನು ವಜಾಗೊಳಿಸಿತು. 1893ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಹಾರ್‌ಗಳ ಸೈನ್ಯ ಭರ್ತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ 1922ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟನ್ನೇ ವಿಸರ್ಜಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಭಾರತದ ಅಸ್ವಶ್ಯ ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ದಲಿತರನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಾರ್ ಸಮುದಾಯದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಭೀಮಾ ಕೋರಗಾಂವ್ ಯುದ್ಧದ ಇತಿಹಾಸ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬರಲು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರ್ಚೆಗೆ

ಬರಲು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಡಾ. ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರ ತಂದೆ ಮತ್ತು ಅವರ 6 ಜನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಂದಿರು ಕೂಡಾ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಬೇದಾರ್ ಗಳು ಆಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಲಿತರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಹಾರ್ ಸಮುದಾಯ ತೀವ್ರ ಆಘಾತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಶಿವಾಜಿ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ ಸಮುದಾಯದ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಸುಬೇದಾರ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ, ಅವರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ; ಆದೇ ರೀತಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿನ ನೌಕರಿ ಮಹಾರ್ ತರಹದ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ತುಂಬಲು ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸೈನಿಕ ದಲಿತರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವ ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಿರ್ಧಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಒಂದು ಹೋರಾಟವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೋರಾಟ ಸುಮಾರು 14 ವರ್ಷ ಕಾಲ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್

ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನದಲ್ಲಿನ ಮಹಾರ್‌ಗಳ ವಿಜಯ ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಜಾತಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿತು. ಇದು ಮಹಾರ್‌ಗಳ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಪೊರಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತದ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಾರಿಸಿದ ವಿಜಯ - ಶತಮಾನಗಳ ಸೇಡು ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹಾರ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಶೋಷಿತ ದಲಿತರ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂದು ಕೋರಗಾಂವ್ ವಿಜಯ ದಿನ

ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ದಲಿತರ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದಾಗ ಕೋರಗಾಂವ್ ಯುದ್ಧದ ಚರಿತ್ರೆ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಡಾ. ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರು 1927ರಲ್ಲಿ ಭೀಮಾ ಕೋರಗಾಂವ್ ಯುದ್ಧದ 109 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭ ಆ ಯುದ್ಧ ಸ್ಮಾರಕಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರು ಪ್ರಥಮ ದುಂದುಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋರಗಾಂವ್ ಯುದ್ಧದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ದಲಿತರು ಸೈನಿಕ ಸಮುದಾಯ ಅಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪವನ್ನು ಒಡ್ಡಿ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ದಲಿತರ ನೇಮಕಾತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಜೊತೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಭಾರತದ ಆಳುವ ವರ್ಗಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಲು ಯಾವುದೇ ದಾಖಲಾತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ದಲಿತರು ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನೇಮಕಾತಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಥಮ ದುಂದು ಮೇಜಿನ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. "ಷ್ಲಾಸಿ ಕದನ ಮತ್ತು ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನ ಭಾರತವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಷ್ಲಾಸಿ ಕದನದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾಳದ 'ದುಸ್ತಾದ್'ಗಳು ಹೋರಾಡಿದ್ದರೆ; ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದು ಮಹಾರ್‌ಗಳು. ಈ ಎರಡೂ ಸಮುದಾಯಗಳು ದಲಿತರೇ ಆಗಿವೆ. ಇದನ್ನು ಪೀಲ್ ಕಮಿಷನ್ ಕೂಡಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ದಲಿತರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಕೈಬಿಡುವುದು ಕೃತಘ್ನತೆಯಾಗಿದೆ" ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ತಮ್ಮ ಬೆರಸುವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ಸತತ 14 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರು ಮಹಾರ್ ಜನರನ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ನ ಮರು ಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾಜಿ ಸೈನಿಕ ಬಾಲಾ ವಾಲಂಕರ್ ಮಹಾರ್ ಸೈನಿಕ ಪರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಕೂಡಾ ಹೊಂದಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಮತ್ತು ಇತರರ ನಿರಂತರ ಹೋರಾಟದ ಕಾರಣಕ್ಕೆ 1940ರಲ್ಲಿ (ದ್ವಿತೀಯ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ವೇಳೆಗೆ) ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಮರು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. 1941ರಲ್ಲಿ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರು ರಕ್ಷಣಾ ಇಲಾಖೆಯ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ವೈಸರಾಯ್ ಆಗಿದ್ದು ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ಗಾಗಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1941ರಲ್ಲಿ

ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ಚಾಕ್ಲೆನ್ ಮತ್ತು ಸುಬೇದಾರ್ ಮೇಜರ್ ಶೇಕ್ ಹಸನುದ್ದೀನ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಾವೈಯಲ್ಲಿ ರೆಜಿಮೆಂಟ್‌ನ ಎರಡನೇ ಬಿಟಾಲಿಯನ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. 1942ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮೇಜರ್ ಸರ್ದಾರ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಲಿಟ್ಲೋಜಿ ದಾವ್ ಭೋಂಜೆ ಮತ್ತು ಲೆಫ್ಟಿನೆಂಟ್ ಕರ್ನಲ್ ವಿಚಿಂಬಿಯಾರ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಬಿಟಾಲಿಯನ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. (ಮಹಾದೇವ ಕುಮಾರ್ ಡಿ., ಕೋರಗಾಂವ್ ವಿಜಯೋತ್ಸವ; ಅಸ್ವಶ್ಯತೆ ಮೊದಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ, ಲಿಟಿಗ್ರಾಫ್ ಮೈಸೂರು 2016, ಪುಟ ; 49-50) ಮುಂದೆ, 1947ರಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದಂಗೆ, 1965ರಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಯುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಕೊರಿಯಾ, ಕಾಂಗೋ, ಗೋವಾ ಮುಂತಾದ ಯುದ್ಧ ಸೈನಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

■ ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನದ ಕಾರಣಗಳು

ಪೇಶ್ವೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಮಾಯಿ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮುರಿದು ಬರೋಡಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಕ್ತಾರ ಗಂಗಾಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ಪೇಶ್ವೆಗಳು ಪೂನಾದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಹಾಕಿದ್ದೇ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಪೇಶ್ವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಇದ್ದ ತಕ್ಕಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೆ, ಮಹಾರ್ ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ನ ಸಿದನಾಕನನ್ನು ಪೇಶ್ವೆ ಬಾಬೆರಾಯ ಹಾಗೂ ಆತನ ಸೈನ್ಯದ ಸರದಾರರು ಹಾಗೂ ಸೈನಿಕರು ಅಪಮಾನಿಸಿದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಜೊತೆಗೆ ಮಹಾರ್ ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ಪೇಶ್ವೆಗಳು ಹಾಗೂ ಜಾತಿ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ ಎಂದರೆ ಮಹಾರ್ ಸಿದನಾಕ ಬಾಬೆರಾಯನ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ "ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ನಿಮ್ಮ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಾವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಸೋಲಿಸುವ" ಎಂದಾಗ ಅವನನ್ನು ಅಪಮಾನಿಸಿ ಕಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಸಿದನಾಕಾ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಚಾಗುವನ್ನು ಗಂಗಾಜಲ ಹಾಕಿ ತೊಳೆದುದಲ್ಲದೆ ಸಿದನಾಕನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಸರದಾರನು ಸೈನ್ಯದಿಂದ ಉಚ್ಚಾಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಇರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಲಾಜಿಕ್ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜ ಮತ್ತು ಆತನ ಮಗ ಸಂಭಾಜಿಯ ಬರ್ಬರ ಹತ್ಯೆಗೆ ಮಹಾರ್ ಸಮುದಾಯ ಸಮಯ ಕಾದು ಕೋರಗಾಂವ್ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ಇದು ಜನ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದಂತೆ ಇಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಾಗಿತ್ತು. ಪೇಶ್ವೆಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪು ಶಿವಾಜಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಗ ಸಂಭಾಜಿಯ ಸಾವಿಗೆ ಸಂಕು ನಡೆಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸಂಭಾಜಿಯ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಂಭಾಜಿಯ ಸಮುದಾಯದವರು ಮುಂದೆ ಬಾರದೇ ಇದ್ದಾಗ, ಇಂತಹ ಪ್ರಜಾ ರಾಜನಿಗೆ ಇಂತಹ ಬರ್ಬರ ಸಾವು ಬಂತಲ್ಲ ಅಂತ ಮಹಾರ್ ಜನರು ದುಃಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಜನ ಸಾವಿಗೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಶಪಥಗೈಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಗಾಯಕವಾಡ ಎಂಬ ಮಹಾರ್ ಸಂಭಾಜಿಯ ಅಂತ್ಯ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ವಧು ಬದುಕ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜನ ದೇಹದ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಗಾಯಕವಾಡನ ಸಮಾಧಿ ಕೂಡಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 30(2017) ರಂದು ಕೋರಗಾಂವ್ ವಿಜಯೋತ್ಸವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಲ್ಲದ ಸಮಾಧಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಹಿಂಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ಮೂಲಕ ಶಿವಾಜಿ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಜಿಯ ಸಾವಿಗೆ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿದ ಮಹಾರ್ ಜನರ ವೀರತ್ವ ಮತ್ತು ದಲಿತ-ಮಲಾತಾ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ಮರೆಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂಸೆಯ ಕಳಂಕ ಹಚ್ಚುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದವು.

ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನದಲ್ಲಿನ ಮಹಾರ್ ಗಳ ವಿಜಯ ಇನ್ನಿಲ್ಲದಂತೆ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಜಾತಿ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಆಡಳಿತದ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅದರ ಅಡಿಪಾಯವನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಿತು. ಇದು ಮಹಾರ್ ಗಳ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಮಣ್ಣಿನ ಮಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಬೆನ್ನಿಗೆ ಪೊರಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಆಡಳಿತದ ಕೆನ್ನೆಗೆ ಬಾರಿಸಿದ ವಿಜಯ - ಶತಮಾನಗಳ ಸೇಡು ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಹಾರ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಶೋಷಿತ ದಲಿತರ ಗ್ರಹಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದ ಅಲೋಚ್ಚರ್ ಅವರು ಕೋರಗಾಂವ್ ಕದನದ ವಿಜಯವನ್ನು ದಲಿತ ಶೋಷಿತರ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಲಿತರ ವಿಮೋಚನಾ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬಲ ತುಂಬಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನ್ಯೂನತೆ ನಿವಾರಣೆಯು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಲಿ

ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ: ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ

ನಿರಂಜನಾರಾಧ್ಯ ವಿ.ವಿ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧನ. ಅಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ತಾರತಮ್ಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪ್ರಬಲ ಅಸ್ತ್ರ. ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣದ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಅರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಾಲಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿಯೂ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ರುಜುವಾತಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮೊದಲ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಘೋಷಣೆಯಲ್ಲಿಯೇ (ಯುಡಿಎಚ್‌ಆರ್) ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅದರ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣದ ಈ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅರಿವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಡಮಾಡಬೇಕಾದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಜಾಣತನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಿವೆ. ಬಲಿಷ್ಠ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಗಳು ದಯನೀಯವಾಗಿ ಸೋತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ, ಶೌಚಾಲಯಗಳ ದುಃಸ್ಥಿತಿ, ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಭಾಗವಾಗಿ 8ರಿಂದ 10 ವರ್ಷ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಓದಲಾರದ, ಬರೆಯಲಾರದ ಸ್ಥಿತಿ... ಇವೆಲ್ಲವೂ ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನಗಳು.

ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳು ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ತಾಯ್ನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲಾಗದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ರಚನೆಯಾದರೂ ಆಯಾ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕಲಿಸಲು ಅಗದಂತಹ ಸ್ಥಿತಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ. ದ್ವಿಭಾಷೆಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಆಡಳಿತದ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಉಳಿದುಕೊಂಡಿವೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

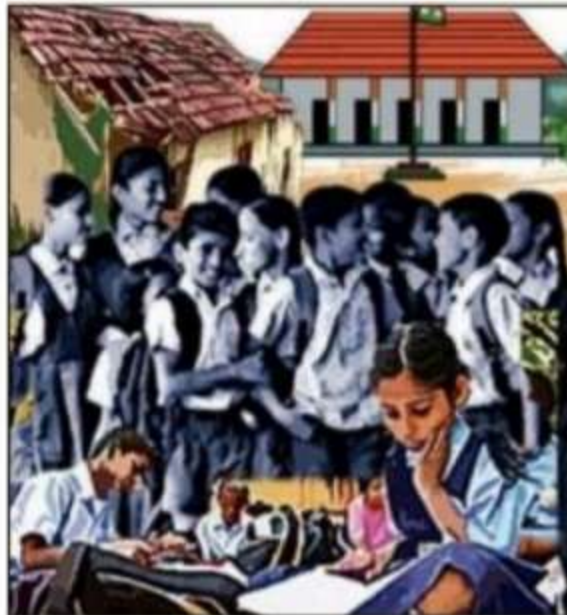
ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಕೆಲವರ ಪಾಲಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳಂತಾಗಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಲವರ್ಧನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಶಾಸಕಾಂಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು, ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಂಘರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಡೆಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇಂತಹ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಭಾರಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸಿವೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೂಲವನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ, ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅಡುವ ಮಾತುಗಳು ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಾವು ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಹಿಸತ್ಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಶಿಥಿಲ

ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪೂರ್ಣ ನಾಶದ ಕಡೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದೇ ಬಾಗಿಲು ಬಂದ್ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರವಾಹವೇ ಹರಿದುಬರುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾನತೆ, ತಾರತಮ್ಯ, ಹಾಗೂ ಗುಣಾತ್ಮಕತೆ ಕೊರತೆಯುತಹವು ಗಂಭೀರವಾದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನೇ ಹುಡುಕಬೇಕು. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಸುಪರ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪರೋಪಕಾರಿಗಳು ಅಥವಾ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಿಎಸ್‌ಆರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವ ಅಥವಾ ಶಾಸಕರಿಗೆ ದತ್ತು ನೀಡುವಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಗಳು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಪರಿಹಾರಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ದುರ್ಬಲವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಮಕ್ಕಳು ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಹಕ್ಕು ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ದೇಶಕ ತತ್ವಗಳ ಆಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದು, ಆಶಯದ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ನಂತರ 2002ರಲ್ಲಿ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ 1992 ಮತ್ತು 1993ರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸಂವಿಧಾನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನಾಗಿ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಹಕ್ಕಿನ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಕೇಳಿ ಕೋರ್ಟ್ ಮೆಟ್ಟಿಲೇರಬಹುದು. ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು 2010ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಕಾಯ್ದೆಯ ಆಶಯದಂತೆ, ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು 2013ರ ವೇಳೆಗೆ ಒದಗಿಸಲೇಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮೊರೆ ಹೋಗಿ ಅಂತಹ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಪಾಲಕರಿಗೆ ನೀಡಿತು. ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಖ್ಯೆ, ಸರ್ವಮುಕ್ತ ಬಳಕೆಯ ಕಟ್ಟಡ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಡೇಪಕ್ಷ ಒಂದು ತರಗತಿ ಕೊಠಡಿ, ಕಚೇರಿ, ಉಗ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೊಠಡಿ, ತಡೆರಹಿತ ಪ್ರವೇಶ ಮಾರ್ಗ, ಬಾಲಕರು ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಶೌಚಾಲಯ, ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟ ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡುಗೆ ಮನೆ, ಆಟದ ಮೈದಾನ, ಕಾಂಪೌಂಡ್, ಪ್ರತಿ ತರಗತಿಗೂ ಅಗತ್ಯ ಇರುವಷ್ಟು ಬೋಧನಾ-ಕಲಿಕಾ ಸಾಧನ, ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪತ್ರಿಕೆ, ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಕಥೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿರುವ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಅಗತ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಆಟದ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಕಾಯ್ದೆಯು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಿತು.

ಇವು ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯೂ ಹೊಂದಿರಲೇಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು. ಆದರೆ, ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಯಾಗಿ 13 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದರ ಅನುಪಾಲನೆ ಶೇ 26.3ರಷ್ಟು. ಅಂದರೆ, 100 ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, 23 ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿವೆ. ಉಳಿದಂತೆ, 77 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನ್ವಯ ಅಮಾನ್ಯಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಇಂದಿಗೂ ಸಾವಿರಾರು ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಕಲಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೊಳಲಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಹಲವು ಬಗೆಯ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಬಲ, ಅವಕಾಶವಂಚಿತ, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲ, ವಲಸೆ, ನಿರಾಶ್ರಿತ ಮತ್ತು ಸ್ವಳಾಂತರಗೊಂಡ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಲಭ್ಯದ ಅವಕಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಆಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಈ ಬಗೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯನ್ನು ಪದೇಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿವೆ.

ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಒಂದೆಡೆ ಇದ್ದರೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಗೆ ಸವಾಲು ಒಡ್ಡುವ ಅನೇಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಶಾಲಾ ಅವರಣದ ಹೊರಗೆ ಘಟಿಸುತ್ತಿವೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ತಾಂತ್ರಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ ತಂದೊಡ್ಡಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು, ಸಂಪತ್ತಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾನತೆ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ, ವರ್ಗದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಧ್ರುವೀಕರಣ, ತಾರತಮ್ಯಗಳಂಥವು ಸಮಕಾಲೀನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲನ್ನು ಒಡ್ಡಿವೆ. ಬದುಕನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸಿವೆ.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಬೇಕಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅದ್ವಿತ ಸಿಗಬೇಕಿದೆ. ಯುವಪೀಳಿಗೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸಾಮರಸ್ಯದ ಸಹಬಾಳಿಗೆ, ಅಸಮಾನತೆಯ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸುವ ದಿವಸೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದೃಢ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

If you ask people in my life, who don't quite know what to make of my research in digital cultures and AI systems, they vaguely refer to me as 'doing something with computers and AI'. This means that through several inter-generational networks, I often get questions that are filled with anxiety, from people who find themselves lagging behind in the fast-paced, almost breathless development of digital technology systems.

With the unleashing of Generative AI technologies (like ChatGPT, Midjourney, Bing and Bard), questions such as these have increased in the last few months. "Is my phone hacked?" "How do I know if somebody is spying on me?" "How do I trust a message from a bank or my phone company?" "Can somebody leak my pictures from my personal account?" "Is this person I met on a dating site real?" "My friend sent me this information with a link but it doesn't seem right." "I just got locked out of my laptop because my security app is not recognising my face!" "I am worried that my partner is being radicalised into extremist behaviour without him knowing it." "My company is restructuring. Am I going to be replaced by an algorithm?" "Is it safe for me to voice my dissent to a populist movement or will I be targeted and prosecuted for it?" "I saw a picture of me being shared that is fake. How do I stop that?"

Of course, AI is driving innovation, making advancements in cancer research, discovering impossible mathematical numbers, creating models to understand climate crises, streamlining distribution of resources to support people in crises, making art and incredible works of fantasy. AI is wonderful, but in our everyday practice, AI is just creepy. It seems to be everywhere and in everything. It drives our phones, our cars and our friendships. It seems to know us better, faster, and in more intimate ways than anybody else, and uses our weaknesses to exploit us into taking action that can go against our own safety. AI is invisible, and we don't know what its intentions are as the system slowly shapes all parts of our life, changing how we think of the three most basic blocks of living: I, you, and us.

So alarming is the pace of this transformation that earlier this year, a lot of influential people in the big tech industry—many of them responsible for the making of these AI systems—called for a pause to develop and deploy Generative AI systems because we are running a losing race in preserving fundamental values and civil

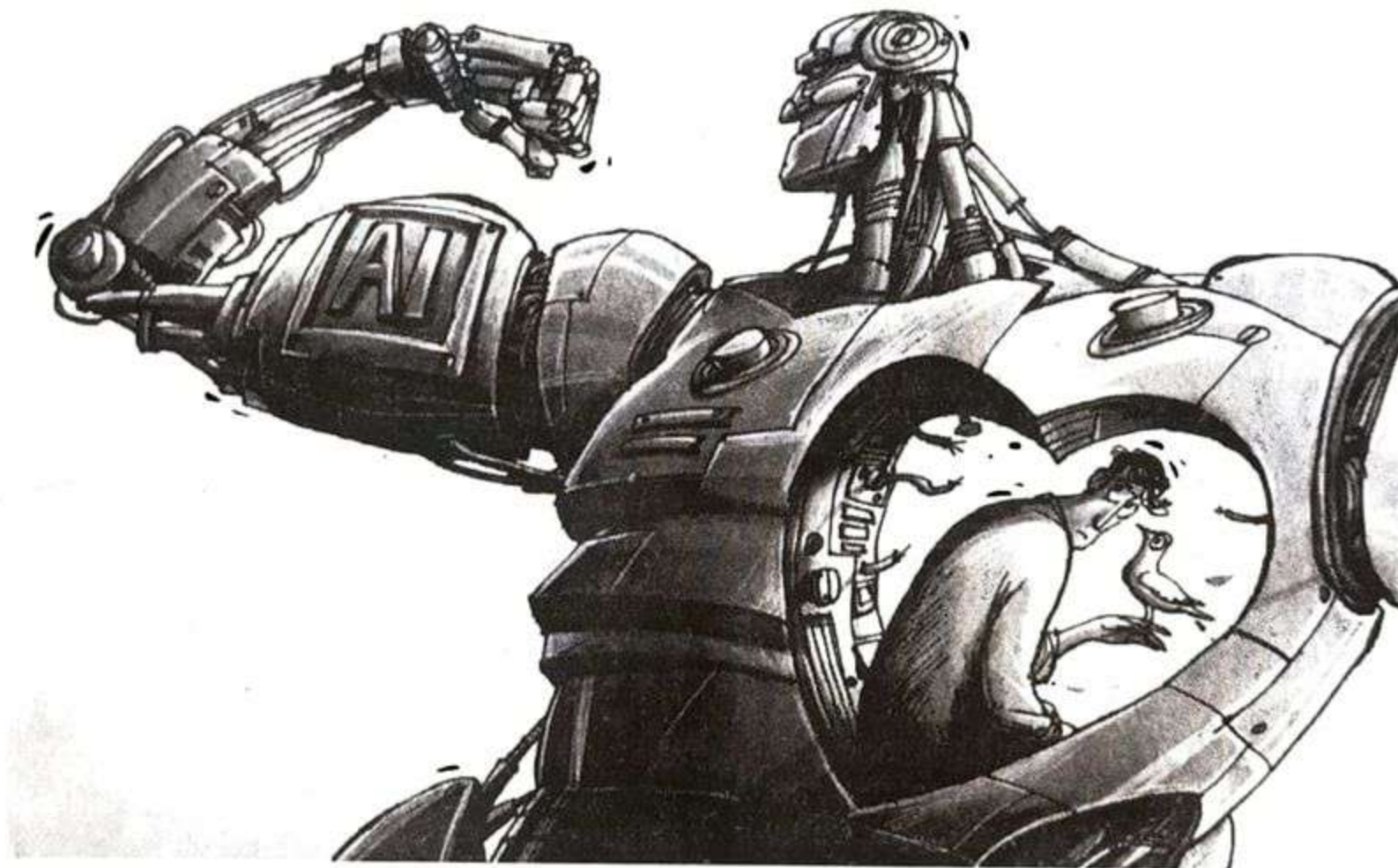
Artificial Intelligence is wonderful, but in our everyday practice, it is just creepy. How do we stop this technology from taking control of our lives?

PROTECTING THE INDIVIDUAL FROM THE AI

NISHANT SHAH

Professor of global media and director of digital narratives studio at Chinese University of Hong Kong

SOURMYADIP SINHA

liberties as these applications run wild without regulation, accountability, or predictable outcomes. The wildfire spread of AI systems has ushered in the most unregulated experiment in social, political, and economic engineering and there seems to be very little we, as individual users can do, except keep our fingers crossed and hope for the best.

While it is true that AI systems can be technology blackboxes and difficult to understand or control, that cannot be the reason why we give up on aligning it with fundamental values and principles of being human. The idea that AI is too large

for us to do anything produces a repetition of doom, gloom, and despair, convincing us that our AI futures are in the hands of the select few who know and can control these

Franken-monsters. As a researcher working with computers and algorithms, it is not in my training to predict what AI futures will look like, but I can perhaps offer three different ways to put the 'I' back into AI—an approach that calls for Human-Centered AI.

Know the I: Alan Turing, had famously prophesied that one day, a virtual machine will fool us into believing that it is human. Turing's test was not about a technology fooling us but a technology

that makes us question what it means to be human. As Generative AI proliferates more, we are going to increasingly face this question. Who am I? In the face of sapient technologies and self-learning algorithms, if we do not have a strong sense of what makes us human, we are giving the authority of determining the measure of the human to these systems. The 'I' needs to be the measure of AI and not something the AI defines through its predictive, data driven, probability based indices.

Know the You: Algorithmic systems thrive on binaries and polarisation. The more different we are, the easier it is for those who control these systems to separate us. At the backend of AI systems are databases. These databases reflect and amplify systemic biases and prejudices. The data is so singular and granular that new modes of discrimination emerge, which continue to produce us as the 'other'. Big data produces small harms which pile up. Each small harm feels like it is happening to somebody else, but cumulatively it affects us all. We need to refuse the 'othering' of you that AI systems produce and insist on transparency and explainable frameworks that are committed towards affinity and commonality.

Know the Us: AI systems are organising systems. They put us into virtual networked neighbourhoods based on indicators and metrics that go beyond traditional identity markers. These groups lead to the production of filter bubbles, echo chambers, and communities of panic where misinformation is used as a weapon to generate anxiety and harmful actions. The current deployment of AI systems produces isolation and separation. We are produced as so irreconcilably different that we no longer think of a collective us. This creates apathy. Apathy leads to inaction. When we feel powerless as individuals, we give the responsibility of decision making and judgement to AI systems. We will have to find new ways of imagining the us because our AI futures are collective.

AI systems often present themselves as constantly new. The newness makes us believe that all the solutions to counter the harms of AI are in the future. It is important to historicise the emergence of AI and realise that while it might reconfigure problems, these are still older problems and the answers are not only going to be in regulation and oversight of AI but in reimaging what it means to be human in these changing times. The challenge in front of us is not just to control AI but to protect the human that is being challenged by AI.

(Views are personal)

THROUGH THE
LOOKING
GLASS

CENTRAL UNIVERSITY OF KARNATAKA

Any Feedback
Contact Us

Central Library

08477-226717

librarian@cuk.ac.in

<http://cuklibrary.ac.in/index.html>

Central University of
Karnataka, Kalaburagi-
585367,India